

Singurătatea – maladie a lumii contemporane

Singurătatea afectează funcțiile imunitare și cele cardiovasculare, pătrunzând chiar în cele mai adânci unghere ale celulei, alterând felul în care genele erau exprimate și devenind un predictor pentru alterările în transmiterea ADN, ceea ce conduce la modificări ale sensibilității celulei la circulația cortizolului, a cărei consecință este atenuarea capacității de a opri reacția inflamatoare.

Un proverb african spune că „dacă vrei să mergi repede, mergi singur; dacă vrei să ajungi departe, mergi împreună cu altul”. Și cum la fel de adevărat este că „viața aceasta nu este un sprint, ci un maraton”, este bine să mergi împreună cu altul sau alături de alții, nu solitar. Francis Bacon spunea că prietenia dublează bucuriile și înjumătățește necazurile, intuind importanța pe care o au familia, prietenii, semenii, atât în momentele fericite, dar și în situațiile limită din viața noastră.

Se vorbește astăzi, tot mai frecvent, despre atomizarea societății și alienarea omului, despre înstrăinarea și însingurarea ființei umane, despre starea de eșec, de gol sau vid existențial, pe care le trăiesc tot mai mulți dintre semenii noștri.

DSM IV (*Manual de diagnostic și statistică a tulburărilor mintale*, 1994, 2000) constată că, la data apariției lui, cea mai larg răspândită teamă a omului, pe întreaga planetă, nu era nici teama de diavoli, de moarte, de cancer, de boală, de șomaj, cutremur, nici măcar „teamă de teamă”, ci teama de a vorbi în public. Peste 56% din populația planetei o experimenta. Aceasta s-ar putea datora unor sisteme defectuoase de educație, așa-numitei educații

reactive, care răspundea la un comportament sau o conduită a elevului. Dacă elevul știa lecția și o reproducea fidel, profesorul îl aprecia cu o notă bună, iar părinții cu o recomandare, de cele mai multe ori materială. Dacă nu-și însușise cunoștințele evaluate, era penalizat cu o notă proastă, iar părinții mai adăugau și alte forme de pedeapsă, fizică sau privativă. Atât învățătorul sau profesorul, cât și părinții reacționau la atitudinea și la rezultatele elevului, respectiv, ale copilului: pozitiv, atunci când obținea rezultate bune; negativ, atunci când nu erau cele așteptate.

În mod paradoxal, ultima ediție a DSM, ediția a V-a (apărută în anul 2013, în SUA, și tradusă în anul 2016, în limba română) a constatat că teama de a vorbi în public a fost surclasată de una mai viciană și mai periculoasă – așa-numita „fobie” sau „anxietate socială”. Cu alte cuvinte, teama de ceilalți, teama de semenii, teama de „aproapele”. Ne temem de faptul că am putea fi priviți, observați, monitorizați și, astfel, apreciați, judecați, criticați, condamnați etc. Or, această angoasă existențială, această fobie socială este efect al slăbirii spiritului de comuniune și solidaritate, de apropiere și conexiune. Locul său pare a fi luat tot mai

PR. PROF. UNIV. DR.
IOAN C. TEȘU

mult de izolare, individualizare, alienare, înstrăinare, stări devenite comune pentru cei mai mulți dintre contemporani.

În mod similar, 14,7% dintre românii de toate vârstele se simt însingurați, cei mai afectați fiind vârstnicii. O treime dintre ei se plâng de lipsa celor dragi, de absența unui interlocutor, de sindromul casei sau a cuibului gol, mai ales după plecarea copiilor¹.

Singurătatea fizică și emoțională – predictor al bolii și al morții

Teologia ortodoxă, interpretând cuvintele Sfintei Scripturi, învață că omul este o ființă socială, dialogică, relațională, comunională. Omul nu a fost creat pentru singurătate. Adevărata sa împlinire se dobândește în comuniune. Însăși mântuirea nu se obține izolat și solitar, ci alături de alții².

Teologul francez Paul Evdokimov, reflectând asupra cuvintelor Sfintei Scripturi, în care autorul biblic notează faptul că Dumnezeu, văzând că nu este bine să fie omul singur pe pământ, i-a creat primul om – Adam, un ajutor pe potrivă, în persoana Evei, afirma că „singurătatea este cea mai grea suferință” și avea perfectă dreptate.

Monahismul ortodox nu neagă și nu eludează acest sens al vieții comunitare, ci îl depășește și îl sublimează. Dacă omul care trăiește în

⇒ lume, mireanul, este preocupat de relația sa cu alții, monahul ortodox, trăind fie într-o obște monahală, fie în reclusiune sau pustnicie, își consacră și închină întreaga sa viață lui Dumnezeu, trăind, prin rugăciune, într-un dialog cât mai constant și mai curat cu El.

În plus, este la fel de adevărat că activitățile de performanță ale ființei umane se realizează mai ales în liniște și meditație. Este importantă valoarea echipei, dar s-a constatat că performanțele sunt scilipiri geniale ale unor minți individuale, absorbite total de activitatea lor, care, apoi, împărtășesc celorlalți rezultatele. Dacă socializarea este o lucrare colectivă, creația și performanța par a fi mai degrabă lucrări solitare, în care autorul lor se adâncește în liniște și adâncă meditație.

Mai mult chiar, fiecare persoană are nevoie de un „timp al său”, oricât de fericită ar fi viața sa de familie și relațiile sale sociale. Un timp personal pentru odihnă, meditație, rugăciune, pasiuni, fără însă a deveni absent sau indiferent la nevoile spirituale ale celorlalți. Este ceea ce se numește „singurătatea pozitivă”. Diferită de aceasta însă, este „singurătatea negativă”, asumată de o persoană conștient sau ca urmare a unor disfuncții și dezechilibre sufletești, sau ignorarea, marginalizarea sau izolarea, la care o supun alții.

Încă din anul 1988, un articol din *Science* dezvăluia rezultatele unei metaanalize a datelor, care indica „izolarea socială ca factor de risc pentru îmbolnăvire și moarte prematură, la egalitate cu tensiunea arterială crescută, obezitatea, absența mișcării sau fumatul”³.

Singurătatea nu doar că afectează comportamentul persoanei

suferinde, ci influențează hormonii de stres, sistemul imunitar și funcția cardiovasculară, iar aceste schimbări fiziologice, nu doar psihice, pot grăbi pașii a milioane de oameni către o moarte prematură⁴.

La fel de actuale și de interesante sunt constatările care arată că singurătatea are efecte profunde asupra stării de sănătate fizică și psihică a omului. Astfel, o cercetare recentă arată că „singurătatea ar mări cu 26% riscul de mortalitate și prevede că acest sentiment va deveni una din marile probleme de sănătate publică în societățile occidentale actuale, alături de obezitate și de consumul de substanțe ilegale. Individii nu s-au simțit niciodată atât de singuri ca astăzi, paradoxal, chiar cu folosirea democratică a noilor tehnologii (internetul, în special) considerate că facilitează contactele sociale. În cercetările științifice actuale, se descoperă cu greu impactul – desigur încă subestimat – asupra sănătății fizice și mentale al acestei dezvoltări a legăturilor virtuale și a superficialității lor: creșterea stresului, a riscurilor de depresie și de dependență, fragilizarea sistemului imunitar, tulburare, tendință de a amâna, demotivare etc. Nicio tehnologie, oricât de avansată ar fi, nu va înlocui trăirea viscerală a două corpuri prezente unul pentru celălalt, fizic și emoțional, o prezență esențială pentru sentimentul de a exista și pentru risipirea singurătății. Relația erotică securizantă este antidotul singurătății psihice și a traumelor afective. Ea favorizează exersarea activă a rezilienței, atât de indispensabilă vindecării”⁵.

Un alt studiu, desfășurat pe o perioadă de peste 70 de ani, la Universitatea Harvard, a descoperit că „izolarea socială (chiar și când nu

este însoțită de sentimente de singurătate) este asociată cu un *risc de moarte prematură mai mare cu 50% până la 90%*. Este aproape egal cu riscul în cazul fumatului și mai mare decât cel al obezității sau al lipsei de efort fizic. Creierul nostru are nevoie de relații afiliative pentru a se menține în viață”⁶.

Asemănător, o altă cercetare desfășurată de către epidemiologul Lisa Berkman, director de studii privind populația, la aceeași Universitate Harvard, a descoperit că „bărbații și femeile cu mai puține legături cu alte persoane erau de două până la trei ori mai expuse mortalității în următorii nouă ani de viață decât cei care avuseseră mult mai multe contacte sociale. Oamenii cu mai puține legături sociale prezentau un risc mai crescut de moarte în urma bolilor cardiace ischemice, cerebrovasculare și de circulație, cancerului și a unei categorii mai largi de afecțiuni, care includeau cauze ale decesului de natură respiratorie, gastrointestinală ș.a.m.d.”⁷.

Singurătatea afectează funcțiile imunitare și cele cardiovasculare, pătrunzând chiar în cele mai adânci unghere ale celulei, alterând felul în care genele erau exprimate și devenind un predictor pentru alterările în transmiterea ADN, ceea ce conduce la modificări ale sensibilității celulei la circulația cortizolului, a cărei consecință este atenuarea capacității de a opri reacția inflamatoare⁸.

Și, ceea ce este și mai surprinzător, este faptul că recente cercetări în materie de neurocerebrologie, desfășurate în performanțele laboratoare de la UCLA, arată că atunci când o persoană este respinsă, pe creierul său se activează aceeași regiune care înregistrează răspunsuri-

↳ le emoționale la durerea fizică reală – cortexul cingular anteroposterior⁹.

Aceasta arată că singurătatea nu este pur și simplu o stare sufletească, manifestată ca o lipsă sau ca un deficit psihologic, emoțional, ci are simptomele unei dureri fizice reale.

Pe de altă parte, aceleași savante cercetări au observat că, atunci când sunt întrebați asupra motivelor de bucurie sau de fericire din viața personală, majoritatea covârșitoare a oamenilor situează pe primul loc iubirea, intimitatea și aflierea socială, care depășesc dorința de bogăție sau de celebritate, ba chiar și dorința de a avea o stare bună de sănătate fizică¹⁰.

Așadar, „însingurarea socială” este distrugătoare pentru orice vârstă. Același rău pe care îl produc organismului uman fumatul, alcoolismul, lipsa exercițiului fizic zilnic și obezitatea îl face «izolarea socială»¹¹.

Cercetătorii au mai descoperit, însă, și un alt lucru extrem de important: nu doar simpla întâlnire și socializare cu alte persoane, sporovăiala, clevețele sau pur și simplu schimbarea de impresii și păreri au efect pozitiv asupra stării sufletești a persoanei, ci doar acele *relații de calitate*, caracterizate de empatie sau congruență sufletească. Deci nu numărul persoanelor pe care le cunoaștem, le întâlnim sau cu care socializăm, nici timpul pe care îl petrecem în compania lor constituie aspectul cel mai important, ci *calitatea relațiilor noastre, satisfacția subiectivă* pe care aceste relații ne-o oferă sau *însemnătatea* lor¹².

Sintetizând numeroasele rezultate privind efectele singurătății și ale izolării, Dr. Dean Ornish, în celebra sa lucrare *Dragoste și supraviețuire. Relațiile bune vă oferă să-*

nătate și o stare de bine, conchide că „acestea ne afectează sănătatea în mai multe moduri: cresc probabilitatea ca noi să abordăm comportamente precum fumatul sau mâncatul în exces, care au un efect negativ asupra sănătății noastre și ne scad șansele de a face alegeri în stilul de viață care să ne îmbogățească viața, în loc să fie autodestructive; cresc probabilitatea de apariție a îmbolnăvirilor și a morții premature *din toate cauzele* cu 200-500% sau chiar mai mult, indiferent de comportamente și prin mecanisme diferite, multe dintre ele nefiind înțelese complet; ne împiedică să ne bucurăm din plin de viața de zi cu zi. Pe

scurt, adaugă el, *tot ceea ce dă naștere unui sentiment de izolare duce de multe ori la îmbolnăvire și suferință. Tot ceea ce dă naștere unui sentiment de dragoste și intimitate, conectare și comunitate are virtuți tămăduitoare*¹³.

De aici și recomandarea oamenilor de știință, de a cultiva cât mai des prietenii sincere și motivante, bazate pe compatibilitate de opinii și convingeri și, în mod deosebit, înțelegerea unei familii, pentru a cărei fericire generală să lucrăm, continuu.

¹ Studiul Irina CRUMPEI-TANASĂ, *Singurătatea*, în volumul *Relațiile intime. Atracție interpersonală și conviețuire în cuplu*, volum coordonat de Ștefan Boncu, Maria Nicoleta Turliuc, Editura Polirom, Iași, 2016, p. 72.

² O descoperire dintre cele mai importante, făcută în anul 1994, de către o echipă de cercetători italieni, este cea a neuronilor-oglină, în baza cărora oameni pot empatiza, citindu-și unii altora dispozițiile și stările sufletești și putând ajunge, astfel, în rezonanță neuronală.

³ John T. CACIOPPO, William PATRICK, *Singurătate. Natura umană și nevoia de conexiune umană*, traducere din limba engleză de Radu Șorop, Editura Vellant, București, 2018, p. 12.

⁴ *Ibidem*, p. 21.

⁵ Marc PISTORIO, *Spune-mi pe cine iubești ca să-ți spun cine ești. Cheia atașamentului sănătos*, traducere: Alex. Vlad, Editura Niculescu, București, 2017, p. 19.

⁶ Daniel Z. LIEBERMAN, Michael L. LONG, *Dopamina. Despre cum o singură moleculă din creierul nostru controlează iubirea, sexul și creativitatea – și va hotărî soarta omenirii*, traducere din limba engleză de Adina Avramescu, Editura Publica, București, 2019, p. 282.

⁷ John T. CACIOPPO, William PATRICK, *op. cit.*, p. 121.

⁸ *Ibidem*, p. 135.

⁹ *Ibidem*, p. 24.

¹⁰ *Ibidem*, p. 21.

¹¹ *Ibidem*, p. 69.

¹² *Ibidem*, p. 122.

¹³ Dr. Dean ORNISH, *Dragoste și supraviețuire. Relațiile bune vă conferă sănătate și o stare de bine*, traducere din limba engleză de Nicoleta Radu, Editura Curtea Veche, București, 2008, pp. 34-35.

Sfântul Gheorghe Pelerinul – moșul desculț, făcător de minuni

În Secerar sau Gustar – cum i se mai zice din bătrâni lunii august –, pe 17, a fost rânduită ziua de prăznuire a primului sfânt, și deocamdată singurul din calendarul ortodox român, care poartă numele de „Pelerinul”. El, care a *secerat* roadele rugăciunii și ale nevoinței, și care a *gustat*, săturându-se și dăruind și celorlalți, din copleșitoarea iubire de Dumnezeu, devine prietenul și ocrotitorul tuturor celor care îi respectă testamentul simplu: să facă milostenie și să deschidă *Psaltirea* în fiecare zi, rugându-se Domnului în psalmi. Gheorghe din Șugag așa a făcut, încă de când era copil în casa părintească, iar *Psaltirea* l-a luminat și l-a călăuzit pe drumul spre Hristos și spre iubirea de oameni, ca acum să-l pomenim ca *Sfântul Gheorghe Pelerinul*.

Lumina e încă albăstruie, soarele a răsărit de puțină vreme, iar gerul – năprasnic. Din turnul lui Ștefan Vodă, un om coboară acoperit mai mult cu rugăciune, decât cu cojocul peticit tras pe spate. Zăpada îi scârțâie sub tălpile goale, aspre și crăpate adânc, cum e coaja nukului. Dacă se oprește mai mult într-un loc, stratul înghețat prinde-a se topi ușurel, ca la foc mic. Din cojocul descheiat la piept, de sub cămașa aspră de in se ițește crucea grea de lemn, atârnată de-o sfornică la gât. Barba încurcată și căruntă, scurtă, nu-i ajunge până la *Psaltirea* strânsă bine la inimă. În mâna dreaptă ține o cruce de lemn. De carte și de cruce nu se desparte niciodată, orice-ar fi! Din creștetul descoperit i se ridică fuior de abur, cum se ridică ceața alburie câteodată de pe Pietricica Neamțului.

Omul face o cruce și cu *Doamne-ajută* pornește pe strada mare, cântând pe de rost, tare și rar, psalmii lui David. Și cântă rugăciunea, și

merge, și merge, iar tălpile goale lasă adâncituri calde în zăpadă.

În calea lui, câinii asmuțiți de frig se liniștesc și prind a se gudura. Copiii care se-aleargă pe toate ulițele când îl văd se cumințesc, zici că din mâinile lui ar curge râuri de zaharicale. În curăția lor, pruncii simt blândețea și bunătatea omului, care i se citesc pe chip și în privirea senină.

Târgoveții guralivi, cum îl văd, cum aleargă să-i sărute *Psaltirea* și să-l roage de-un cuvânt bun, de-o binecuvântare. Nu există om în toată Piatra Neamțului să nu-l cunoască și să nu-l strige pe nume.

„Moș Gheorghe, mi-i bolnavă fată, roagă-te pentru ea!”

„Moș Gheorghe, intră și-n prăvălie la mine, că poate s-o milostivi Dumnezeu și mi-o merge bine, să am cu ce-mi crește copiii!”

„Moș Gheorghe, hai să-ți dau niște opinci și-o căciulă, că tare ți-o fi frig!”, îl roagă câte unii care încă nu s-au obișnuit cu nevoința lui și încă se lasă însuflețiți de o milă ne-

IONELA CRISTINA RĂCIU

potrivită (Matei 16, 22), ca a ucenicului Petru care, din compătimire, voia să-L întoarcă pe Domnul de pe drumul crucii. „Lasă, drăguță, că picioarele mele sunt mai calde ca ale voastre!” – nu da mai multe explicații. Dacă tălpile goale care se arată a fi mai puternice decât gheața și zăpada nu le arată nimic despre puterea lui Dumnezeu, ce ar putea el să le explice prin cuvinte? „Mulțumesc, drăguță, dar nu am nevoie de nimic. Dumnezeu să vă primească dragostea, dați la alții mai săracii!”

„Ține de-aici, Moș Gheorghe, câțiva gologani, să te rogi și pentru noi!” – dar Moș Gheorghe nu primește niciodată mai mult de un ban de la fiecare. Îi strânge în punga pe care o poartă cu el, iar în drumul lui trece pe la brutărie, de unde omul lui Dumnezeu cumpără un sac de pâine. Mare lucru, căci în târg mămliga-i temelie, n-au oamenii cu ce plăti pâine în fiecare zi... Moș Gheorghe trimite pe cineva să lase sacul de pâine la turn, până s-o întoarce el, la asfințitul soarelui.

Omul lui Dumnezeu străbate de dimineață până seara tot orașul, cântând *Psaltirea*, bucuros de toți cei pe care-i întâlnește în cale. Întrerupe psalmii numai ca să vorbească despre Evanghelie, scurt și fără nici o fală, celor care-i cer cuvânt de învățătură.

Când *Psaltirea* e aproape gata de cântat, Moș Gheorghe face caletoarsă către turnul clopotniță. Ros-tind ultimii psalmi, zărește ceata de ➔

⇒ săraci care-l așteaptă. S-au învățat să-l întâmpine la turn, seara, știind că îi omenește pe fiecare cu pâine și vorbă de folos. Câte-o văduvă sau câte-un orfan îi cere bani și se minunează că Moș Gheorghe bagă mâna în pungă și scoate exact cât are nevoie fiecare, fără să se uite sau să numere vreodată.

După întâlnirea cu săracii și cerșetorii târgului, Moș Gheorghe „urca în turn singur, numai cu *Psaltirea* sub braț. Acolo zăbovea în rugăciuni de taină până către seară. După asfințitul soarelui, mânca legume fierte și îndată se culca”, spune Părintele Ioanichie Bălan, în *Patericul românesc*. Dar dacă era luni, miercuri sau vineri, Moș Gheorghe nu gusta nimic.

„La ora 11 noaptea, bătrânul cobora din turn, se închidea în biserică și se ruga acolo singur, neștiut de nimeni, până dimineața.” Avea cheie de la părintele și în fiecare noapte priveghea în biserica Sfântului Ioan Domnesc. Pe lespezile reci de piatră făcea metanii, rostea rugăciuni, îi pomenea pe cei de la care primea milostenie, se ruga pentru toată lumea și pomenea simplu toți sfinții din calendar, pe rând: „Maica Domnului, miluiește-ne pe noi, păcătoși! Sfinte Nicolae, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi! Sfinte Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!” și tot așa.

În zorii zilei, se-ntorcea în turn, se mai odihnea o oră-două, apoi pleca din nou la drum cu *Psaltirea*, „cartea de rugăciuni cea mai iubită în viața bătrânului Gheorghe Lazăr. O știa pe de rost din tinerețea sa și o rostea regulat în fiecare zi. Bătrânul rostea psalmii în ison, cu glas tare și rar, zicând:

«Acum să începem drăguțele de rugăciuni ale catismei întâi!»

Moș Gheorghe Lazăr între ucenicii săi, monahii Chiril și Atanasie Păvălucă

După ce termina, adăuga:
«Acum să începem drăguțele de rugăciuni ale catismei a doua!»

Așa continua până ce termina *Psaltirea*. Apoi împărțea milostenie și se urca din nou în turn”.

Așa desculț și fără acoperământ pe cap, chit că afară era crivăț sau „cuptor”, a propovăduit Moș Gheorghe Evanghelia zeci de ani. Blândețea vocii, înfățișarea neobișnuită, *Psaltirea* și crucea pe care le strângea la piept oriunde mergea, sfaturile duhovnicești scurte și smerite,

binefacerile, prorociile și minunile pe care le făcea – toate îl făcuseră cunoscut nu doar în Piatra Neamț, ci în toată Moldova.

Cum a ajuns acest om să trăiască în felul acesta? De unde venea și de ce ducea viață de pustnic în mijlocul lumii?

După cele mai elementare criterii formale de încadrare religioasă, el a fost un simplu mirean. Gheorghe Lazăr

⇒ s-a născut în anul 1846, în comuna Șugag, județul Alba. Mai avea doi frați, Andrei și Nicolae, iar mama și tatăl erau agricultori, îndeletnicindu-se mai ales cu creșterea viteilor.

Toți puteau să vadă în viața copilului Gheorghe smerenie, ascultare, dragoste de biserică și de *Psaltire*, simplitate și nevinovăție, faptul că „mânca puțin și atunci de post”, după cum relatează Arhimandritul Ioanichie Bălan, cel care a devenit și biograful viitorului sfânt.

În 1870, la 24 de ani, s-a căsătorit cu o tânără credincioasă, Pelaghia Todescu (o „muncitoare agricolă, română ortodoxă”, care a trăit până la 90 de ani). Dar n-au făcut nunta ca de obicei cu muzică, joc și veselie, ci o nuntă modestă, creștinească. Una dintre fiicele Sfântului Gheorghe, mătușa Marta, povestea un lucru minunat, auzit din gura mamei sale: „A doua zi după nuntă – spunea bătrâna – tata a dispărut din casă. Nu era nicăieri. Mama și rudele l-au căutat peste tot. Numai în grădină nu l-au căutat. Când s-au dus unii în fundul grădinii l-au găsit la rugăciune. Stătea nemișcat, în genunchi, cu fața și cu mâinile întinse către cer. Toți s-au uimit, nimeni nu îndrăznea să-l deranjeze. Iar el, când a observat că l-au văzut oamenii, și-a lăsat mâinile în jos și s-a dus în casă” (din biografia consemnată de Părintele Ioanichie Bălan).

Cu Pelaghia Todescu a avut cinci copii: doi băieți (Ioan și Vasile, care a murit de mic) și trei fete (Maria, Ana și Marta). Dornic de cât mai multă liniște, tânărul Gheorghe și-a făcut casa la 4 km distanță de sat, spre munte, unde își avea și pășunea. „În casa sa se citea în fiecare zi *Psaltirea*” (Dumitru Stăniloae). Noaptea se retrăgea la marginea pădurii,

făcea sute de metanii, stătea la rugăciune cu mâinile sus multă vreme, apoi citea la *Psaltire*, dădea din câte avea milostenie și postea permanent.

Gheorghe din Șugag devine pelerinul lui Hristos

Părintele Dumitru Stăniloae scrie: „După paisprezece ani de viață familială, în 1883-1884 [Moș Gheorghe] a luat hotărârea de a merge la Ierusalim cu mai mulți țărani din satul său. A primit consimțământul nevestei lui, care a rămas singură cu cei patru copii. A luat cu el *Evanghelia* și *Psaltirea*. Rugăciunea neîntreruptă a lui Iisus se afla în inima sa. A mers pe jos până la Constanța, de unde a luat vaporul; dormea două ore pe noapte și se ruga neîncetat. La Ierusalim a rămas patru zile, mergând în fiecare zi de câte trei ori la Sfântul Mormânt pentru a participa la Sfânta Liturghie și la alte slujbe. Apoi a vizitat alte locuri sfinte din Palestina și a trăit câțva timp în mănăstiri în post și rugăciune neîncetată. Un mare pustnic i-a spus că nu trebuia să se facă călugăr, ci să meargă, postind și rugându-se, prin lume pentru a redeștepta credința; înainte de aceasta, pentru a se pregăti, trebuia să petreacă patruzeci de zile în deșert într-o asceză totală”.

Despre această întâmplare care îi schimbă viața relatează Părintele Ioanichie Bălan: [la mers să ia] „binecuvântarea unui pustnic sfânt de la Peștera Sfântului Xenofont. Acesta i-a spus: «Să știi, frate, că tu nu ești chemat să fii călugăr, dar vei duce o nevoiță mai înaltă decât a unui călugăr. Că vei trăi mergând din loc în loc în rugăciune, post și multă lipsă. Dar de vei avea neîncetat mintea la

Dumnezeu, darul Lui va fi permanent cu tine și vei birui toate ispitele vrăjmașului. Avere să nu-ți aduni, pe călugări și pe preoți să-i cinstești, pe mireni să-i sfătuiști, pe săraci cât poți să-i ajuți, în biserici ziua și noaptea să te rogi, și așa te vei mântui.

– Dar cum voi împlini toate acestea, că sunt slab și neputincios? [a întrebat pelerinul Gheorghe]

– Du-te la pustie, unde nu este față de om, și postește 40 de zile. Iar pentru slăbiciunea firii, să iei puțină apă și pâine. Însă să fii cu luare aminte, că multe ispite și năluciri vei pătimi. De vei sfârși aceste zile cu bine, vei primi mare dar de la Dumnezeu și vei birui toate cursele vicelanului diavol [...].

Bunul nevoitor [...] a postit patruzeci de zile rugându-se neîncetat și întărindu-se din când în când cu puțină hrană [...]. Uneori îl speria vrăjmașul cu năluciri de fiare și șerpi veninoși, alteori îl chinuia cu foamea, cu setea, cu arșița și mai ales cu țăntării [...]. El însă, cu ajutorul lui Dumnezeu, de toate s-a izbăvit”.

Împlinindu-se cele 40 de zile de post și rugăciune în pustia Iordanului, pelerinul Gheorghe s-a dus iarăși la sihastrul din pustie. Părintele Ioanichie continuă: „Iar pustnicul, sărutându-l, i-a zis:

– Frate Gheorghe, pentru că ai biruit pe vrăjmașul și nu te-ai lăsat înșelat de cursele lui, iață, ți-a dat Dumnezeu darul rugăciunii celei curate și putere duhovnicească în nevoița ta. Că toată viața vei umbla desculț și fără acoperământ pe capul tău, dar nici frigul, nici căldura, nici boala nu te vor vătăma.

Apoi bătrânul, făcând metanie dascălului său, s-a întors la Ierusalim, s-a închinat la Mormântul Domnului, a primit Preacuratele Taine și a plecat spre Muntele Athos. Aici a

↪ zăbovit încă un an și jumătate, închinându-se pe la toate sfintele lăcașuri și cercetând pe cuvioșii călugări din mănăstiri și peșteri. Apoi, luând de la toți binecuvântare, s-a întors iarăși în sânul familiei”.

În Șugag, Gheorghe n-a mai zăbovit prea mult după aceea. Punând ordine în treburile familiei și primind din nou învoirea și binecuvântarea soției sale, Gheorghe a pornit la drum, urmându-și dorul de Dumnezeu. A traversat astfel Transilvania, oprindu-se în sate și pe la mănăstiri, asigurându-se că este primit să privegheze noaptea în bisericile locului. Atunci când acest lucru nu era posibil, se ruga în mijlocul naturii, dar nu renunța niciodată la rugăciunea de noapte. „Mergea totdeauna recitând psalmi. Umbla fără grabă și fără să se lase tulburat de nimic. Sub cămașa de țaran se vedea o cruce mare și grea de lemn. Avea în

inima sa o bucurie permanentă și o mare iubire pentru Hristos. Nu simțea nici căldura, nici frigul, nici foamea. Toată viața a purtat același veșmânt de piele, spălat din când în când. Nu vorbea niciodată decât despre lucruri privitoare la Dumnezeu și la mântuire. Se ruga de la douăzeci la douăzeci și două de ore pe zi. Toată țara îl cunoștea”, scrie Părintele Dumitru Stăniloae.

Asceza lui nu era una seacă și tipiconală, ci era motivată de dragostea lui față de Dumnezeu. „Sufletul lui era rănit de dragostea lui Hristos”, „Inima lui era rănită de dragostea lui Hristos” (Arhimandrit Ioanichie Bălan).

Pelerinul Gheorghe se adresa oamenilor cu apelativul „drăguță”: „Ei, drăguță, eu am să mor când s-or tulbura popoarele”, „Lasă, drăguță, picioarele mele sunt mai calde ca ale voastre”, „Rămâneți, drăguță, cu

Dumnezeu și cu Maica Domnului”, „Drăguță, să nu te gândești decât la iad și la moarte. Că dacă te gândești la iad, nu ajungi în iad”, „Drăguță, lasă să termin predica!”, „Drăguță, nu poți avea pace până nu-ți îplinești făgăduința!”, „Frate Ioane, drăguță, acolo te mântuiești unde sunt mai multe ispite”, „Hai, drăguță, hai la mănăstire!”.

A atras numeroși ucenici care, impresionată de ceea ce transmitea omul acesta încărcat de harul dumnezeiesc, i-au cerut sfătuire duhovnicească și au deprins de la el rugăciunea neîncetată a lui Hristos și dragostea de *Psaltire*. Dintre aceștia, mulți au intrat în monahism, „biruiți” de viața copleșitoare a Pelerinului desculț, păstrând cu Sfântul Gheorghe o legătură duhovnicească vrednică de *Pateric*.

Așa a ajuns Moș Gheorghe în Moldova, unde a luat la rând mănăs-

↪

Psaltirea Sfântului Gheorghe Pelerinul, păstrată la Mănăstirea Văratec / Foto: Adrian Sârbu

↳ tirile, zăbovind pe la fiecare. Neamț, Văratric, Sihăstria și toate celelalte – oriunde ajungea, era primit cu căldură de monahii locului, care simțeau că este cu adevărat omul lui Dumnezeu. Cu smerenie, lua sfat de la călugări, iar călugării cereau sfat de la el, dorind să-i imite viața îmbunătățită.

Monahia Ana Nicău de la Mănăstirea Văratric a preluat de la monahiile mai în vârstă anumite tradiții despre minunatul Pelerin. Ea ne-a spus: „Moșul Gheorghe venea pe la Mănăstirea Văratric unde petrecea câte două săptămâni. Undeva în afara mănăstirii avea o colibă unde se retrăgea noaptea. Ajuna până când, rupt de foame, seara, cerea de la câte o maică ceva de mâncare. Maicile îl miluiau ca pe un om al lui Dumnezeu, dar evlavia lor era una îndurerată văzând cum din picioarele lui goale și crăpate cădeau picături de sânge”.

„Toți simțeau că Sfântul Duh era cu el”

Aproape de Mănăstirea Sihăstria [...], bătrânul Gheorghe și-a săpat o groapă în care se ascundea în momentul rugăciunii, ca să nu vadă decât cerul. Când se întorcea în mănăstire îi spunea plin de mulțumire lui Ioanichie: «Astăzi am fost în cer» (Părintele Dumitru Stăniloae).

Printre ucenicii cei mai cunoscuți ai Sfântului Gheorghe Pelerinul se numără Părinții Ioanichie Moroi și Damaschin Trofin, Mina Prodan și frații Chiril și Atanasie Păvălucă. Părinții Ioanichie Bălan și Ilie Cleopa aveau mare evlavie la „Moș Gheorghe”, pe care mulți îl denumeau de „sfânt”. „Acesta era Moșul Gheorghe Lazăr care mânca o dată pe zi la apusul soarelui, iar în Postul Mare,

săptămâna întâi și săptămâna de la Florii până la Paști nu gusta nimic, numai citea *Psaltirea*” (*Ne vorbește Părintele Cleopa*).

A ajuns și în Piatra Neamț, unde a și rămas. „Din 1895 i s-a dat o chilie în turnul clopotniță din Piatra Neamț din Moldova. În fiecare noapte se ruga timp îndelungat în biserică. Ziua străbătea în stare de rugăciune străzile orașului. Mulți credincioși, printre care și copii, îl urmau, sărutându-i *Psaltirea*, atingându-i veșmântul de piele. Toți simțeau că Sfântul Duh era cu el [...]. În rugăciunile sale, el îi pomenea pe toți cei care îi făcuseră vreun dar pentru ajutorarea săracilor. Petrecea un anume timp primind pe câte unul din cei care doreau să-i ceară sfatul. Oamenii simțeau o putere dumnezeiască ieșind din prezența lui pașnică, senină, bună. Avea o transparență duhovnicească. Adesea vizita mănăstirile din Moldova. Mulți au devenit ucenicii săi în Moldova, luând calea sa, umbând cu picioarele goale, capul descoperit cu rugăciunea lui Iisus neîntreruptă în inimă”, adaugă Părintele Stăniloae.

Unui jurnalist contemporan cu el i se imprimă în conștiința sa, încă din copilărie, chipul minunatului Bătrân „desculț și veșnic descoperit”, iar la maturitate își reîmprospătează în memorie această imagine și o lasă ca moștenire posterității printr-un articol de jurnal. Iată și cuvintele lui: „În copilăria mea l-am văzut pe Moș Gheorghe de câteva ori. În piață desculț și vecinic descoperit – părul îi fu prăjit de soare ca spicele de grâu dinspre sfârșitul lui Iulie –, îmbrăcat cu ȋtari și cojocel, vara și iarna era în aceeași ȋnută”. De la un alt jurnalist înțelegem că cei care l-au cunoscut au fost atât de marcați de chipul său, încât au vorbit și gene-

rației următoare despre cel „desculț și cu capul gol”. Acesta nu l-a cunoscut direct pe „Moșul” Gheorghe, ci a aflat despre el de la „prieteni” săi: „Prieteni noștri – spune jurnalistul Gheorghe Vereanu – au cunoscut [...], pe Moș Gheorghe [...], desculț și cu capul gol, vara și iarna” (A.L. Zissu și Eugen Relgis, pentru ziarul *Telegraful* în care apar descrise aspecte din viața ascetului misionar Gheorghe Lazăr).

Omul care n-avea mâini de luat, ci doar de dat

Trăia în deplină sărăcie (avea doar hainele de pe el, *Psaltirea*, *Evangelia* și o cruce de lemn) și a cultivat virtutea milosteniei, cuvintele *Psaltirii* fiindu-i dascăl credincios în această privință: „Fericit cel care caută la sărac și la sărman, în ziua cea rea îl va izbăvi pe el Domnul” (Ps. 40, 1).

Arhimandritul Mina Prodan, un ucenic al milostivului Gheorghe Lazăr, amintește și el despre dărnicia lui, dar vorbește totodată și despre milostenia pe care o făcea prin rugăciunile sale, prin mângâierea și prin povățuirea sa. El povestește cum „[...] stăteau săracii la chilia sa pe două rânduri, cum alergau oamenii nevoiași ca să-i ceară ajutor și cum le scotea la fiecare din traistă atât cât cerea. Apoi venea rândul celor împresurați de ispite și alte necazuri, care alergau la bătrânul de peste tot ca la un mare sfetnic. El stătea de vorbă cu fiecare separat, îl sfătuia, îl mângâia, îl îmbărbăta și se ruga noaptea pentru cererea lui”. Dăruia tuturor cele de care aveau nevoie, inclusiv lucruri concrete. Așa a cumpărat, de pildă, o sobă de teracotă pentru monahii de la Schi-

⇨ tul Peștera Ialomicioarei, care țineau slujbele în biserică înghețată.

„Cât despre felul în care se ruga, ce cuvinte de taină rostea, sau ce simțea în inima lui în timpul rugăciunii, nimeni din oameni nu poate ști decât Bunul Dumnezeu. Nici el nu a spus despre aceasta cuiva, dar înțelegem puterea rugăciunii lui din ispitele pe care le-a răbdat”. (Părintele Ioanichie Bălan)

Minuni și semne

Ca drept dovadă a sfințeniei, Dumnezeu a lucrat prin alesul Său multe binefaceri și minuni, încă din timpul vieții lui.

Imediat după postul de 40 de zile din pustia Iordanului, bunul nevoitor s-a retras la Ierusalim, unde s-a închinat la Mormântul Domnului. Cum a intrat în biserică să aprindă lumânarea la Sfântul Mormânt, ca o dovadă că rugăciunile și postul lui au fost bineplăcute lui Dumnezeu, lumânarea din mâna ascetului Gheorghe s-a aprins singură. Așadar, pe lângă mărturia din partea pustnicului de la Iordan, a primit și mărturia din partea lui Dumnezeu prin care viitorul sfânt a dobândit încredințarea neclintită că se află pe drumul către Dumnezeu. De aici înainte, nici iscodirile derutante ale oamenilor, nici nălucirile și șoaptele insidioase ale demonilor nu-l vor mai putea întoarce din cale.

Despre puterea lui de a săvârși vindecări, Părintele Cleopa ne vorbește la modul general, astfel: „Moșul Gheorghe avea darul de a face minuni, se vindecau oamenii. Pe urmă, pentru că a aflat de viața lui atât de înaltă, un boier din Piatra Neamț [...] i-a dat Moșului Gheorghe vreo două-trei camere mari, unde să vină

bolnavii [...] Și când ajungea acolo [...] le zicea: «Drăguță, întâi să primești un dar». Și le dădea câte o pâine. Și el stătea în genunchi și citea *Psaltirea*. Și zicea: «Voi numai ascultați, că sunteți bolnavi, nu puteți face nimic». Și se ruga până către ziuă, el nu dormea toată noaptea, punea mâna pe capul lor și se făceau sănătoși”. Părintele Dumitru Stăniloae, vorbind despre „harismaticul” Gheorghe Lazăr și cei asemenea lui, spune că această categorie de oameni aleși „[...] practică o slujire de iubire față de toți oamenii [...] și adesea primesc darul vindecării”.

Dar cea mai popularizată minune a sa este oprirea trenului în gara Pașcani, pe care o redă Părintele Ioanichie Bălan: „Moșul Gheorghe, voind să meargă cu trenul spre Roman, s-a urcat fără bilet în vagon căci nu avea bani. Conducătorul de tren, care din întâmplare nu-l cunoștea, i-a zis:

- Moșule, dacă n-ai bilet, la prima stație te dai jos din tren!

Bătrânul rostea în taină *Psaltirea*. Iar oamenii din tren îl rugau pe conducător să-l lase, că este un om cu viață sfântă. Însă la prima stație acela l-a coborât din tren, iar bătrânul a plecat pe calea ferată zicând:

- Drăguță, rămâneți cu Dumnezeu și cu Maica Domnului!

Însă, când să pornească trenul, trenul nu mai pornea deloc. Nici o defecțiune. Au schimbat locomotiva; au schimbat conducătorul. Nimic. Toți erau uimiți și alarmați. Iar unul din funcționarii gării a zis:

- Ați dat jos din vagon pe Moșul Gheorghe? De aceea nu poate pleca trenul. Acela este un om sfânt. Duceți-vă și-l chemați înapoi.

Au alergat îndată după el, l-au adus, l-au urcat în vagon și imediat a pornit trenul din gară”.

Observăm că oamenii evlavioși au pus această minune în legătură cu sfințenia omului lui Dumnezeu, iar el nu și-a făcut din aceasta un prilej de faimă, ci îndată, adresându-se oamenilor uimiți, le-a îndreptat privirea spre a slăvi puterea lui Dumnezeu, rostind înaintea lor un scurt cuvânt de învățătură așa cum am văzut într-un alt capitol.

Altădată, niște evrei au fost convertiți la creștinism și au primit botezul în urma unei minuni făcute de el. Părintele Ilie Cleopa consemnează această minune: „O evreică tânără nu putea să nască, era prima dată, când trebuia să nască, și era gata să moară. Au venit o mulțime de doctori, că zicea că nu mai poate, moare. Au venit evreii la Moșul Gheorghe (în timp ce acesta era la iarmarocul din Târgu Neamț și rostea oamenilor predică, n.n.):

- Moș Gheorghe, noi suntem evrei.

- Dar, drăguță, ce ai?

- Moare fata noastră. Hai la noi, că gata, doctorul a spus că nu mai are ce-i face, moare fata noastră.

- Drăguță, lasă să termin predica!

- Moș Gheorghe, vino acum, chiar acum că moare!

- Nu moare până nu vin eu.

Și au stat până a terminat predica, apoi s-a luat un cârd de evrei după el. Zice:

- Dar vă botezați?

- Toți ne botezăm dacă trăiește fata, că numai pe aceea o avem. Boierul era bogat, om voinic. Când au ajuns acolo, un cârd de evrei pe lângă ea, ea era mai moartă [...]. Dar Moșul Gheorghe când a deschis ușa a strigat:

- Hai, deschide-te cu Dumnezeu și cu Maica Domnului!

Tot atunci a și născut. A venit și i-a făcut cruce pe cap și a spus:

⇒ - Să fie al lui Hristos! Și s-a făcut sănătoasă și s-a botezat și ea și copilul, și i-a pus numele Gheorghe, după Moșul Gheorghe. S-au botezat atunci 5-6 familii de evrei în Târgu Neamț”.

Darul profeției, ținut sub mare smerenie

Este cunoscut faptul că mulți dintre cei care au bineplăcut lui Dumnezeu printr-o viață trăită în sfințenie au avut darul înainte-vederii și al profeției. Există mărturii în acest sens și despre Sfântul Gheorghe Pelerinul, relatate tot de Părintele Ioanichie Bălan.

Evdochia Ștefan își aduce aminte de cele auzite de la tatăl său: „În anul 1914, tata măcina la moară și a venit Moșul Gheorghe și a intrat la el și a început a-i zice că va începe război, dar să nu se teamă, că se va întoarce sănătos de pe front, însă fratele lui nu se va întoarce întreg. Și într-adevăr așa a fost, că tata s-a întors sănătos, iar fratele lui a venit fără o mână din război”.

A doua profeție împlinită este mărturisită de Maica Zenovia Iacov de la Mănăstirea Vărativ. Ea amintește totodată și de un miraculos și neuitat dar pe care l-a primit de la Dumnezeu prin mijlocirea harismaticului om. Redăm chiar cuvintele ei: „M-am născut într-o familie numeroasă, eram săraci, purtam opinci vechi, rămase de la frații mei mari; mă plângeam tot timpul că-mi este frig la picioare. Când am împlinit șase ani, am mers cu bunica la Mănăstirea Vărativ și am văzut un moș care umbla desculț prin zăpadă. Bunica mi-a zis:

- Uite-l pe Moș Gheorghe Lazăr!

Eu am alergat la dânsul și l-am întrebat:

- Matala nu ți-e frig?

- Nu! A răspuns moșul. Uite, poți să pui mâna pe picioarele mele. Am pus mâna pe picioarele lui și am văzut că erau calde. Din clipa aceea nu mi-a mai fost niciodată frig la picioare.

După câțiva ani l-am întâlnit din nou pe Moșul Gheorghe Lazăr și l-am întrebat ce să fac, pentru că părinții mei vreau să mă căsătorească, iar eu doream să vin la mănăstire. El mi-a răspuns:

- Vei mai rătăci câțiva ani în lumea cea deșartă, dar vei sfârși în mănăstire. Eu am ascultat de părinți, m-am căsătorit, iar după câțiva ani soțul meu s-a mutat la cele veșnice, așa că după câțiva ani am venit la

Mănăstirea Văratec și așa s-a împlinit cuvântul Moșului Gheorghe Lazăr”.

O altă profeție a lui s-a împlinit odată cu evenimentele petrecute la Mănăstirea Sihăstria către sfârșitul vieții starețului Ioanichie Moroi. În ziua de 30 mai 1941, mănăstirea a ars în întregime și din cauza lipsei chiliilor, o bună parte dintre părinți și frați au fost risipiți pe la alte mănăstiri și schituri, spre îndurerarea păstorului care privea neputincios la cele petrecute. După aceste întâmplări nefericite a venit alta la fel de grea: Părintele Ioanichie a fost bătut și jefuit de tâlhari, întâmplare după care și-a pierdut lumina ochiului drept. Atunci și-a adus aminte de cuvintele mult pomenitului Moș Gheorghe, care prin anii 1910-1915 venea pe la Sihăstria și dădea

Racla cu moaștele Sfântului Gheorghe Pelerinul, păstrată în osuarul Mănăstirii Vărativ

⇒ multe sfaturi părinților și fraților. Odată a profețit Părintelui Ioanichie despre aceste multe și grele ispite. „Și acum, când vedea atâtea încercări, singur se mângâia zicând: «Bietul Moș Gheorghe, de câți ani nu mi-a prevăzut el aceste ispite!».”

Blândul Gheorghe Lazăr și-a cunoscut dinainte și momentul trecerii la Domnul. „Adesea îl întrebau călugării apropiați și ucenicii:

- Când ai să mori, Moș Gheorghe?

- Ei, drăguță, eu am să mor când s-or tulbura popoarele [...] și la moartea mea va fi sărbătoare și vor trage clopotele din țară.

Era în 1916, la Adormirea Maicii Domnului, când România a intrat în război. Atunci când clopotarul Bisericii «Sfântul Ioan» din Piatra Neamț se urca grăbit să tragă clopotele din turn pentru mobilizare generală, l-a găsit pe pururea pomenitul Moș Gheorghe Lazăr adormit în Domnul sus în chilia sa.”

„O mulțime imensă a participat la înmormântarea sa. Toți simțeau că au pierdut un mare sfânt”.

(Părintele Dumitru Stăniloae)

La înmormântarea lui s-au adunat peste cincizeci de preoți, ierarhi, stareți, pustnici, călugări, maici și zeci de mii de credincioși. Toți vedeau în el un sfânt al neamului. Pe față avea același zâmbet duhovnicesc ca în toată viața. Fiecare căuta să ia o ultimă binecuvântare de la cel adormit în Domnul, cerându-i rugăciune de mijlocire către Dumnezeu. A fost îngropat în cimitirul orașului Piatra Neamț cu același cojoc rupt, descolț, fără acoperământ pe cap, cu

toiagul pribegiei sale pus alături în sicriu. Era ziua de 18 august 1916.

Osemintele sale au fost dezgropate în vara anului 1934 de Protosinghelul Damaschin Trofin, ucenicul său. Acesta a vrut să ducă la Mănăstirea Râșca - unde era și stareț - rămășițele pământești ale neuitatului său dascăl. Pentru aceasta a venit cu căruța în Piatra Neamț și, punând cinstitele sale moaște într-un sicriș, a pornit cu ele la drum. Prin lucrarea lui Dumnezeu, căruța cu osemintele nu a ajuns la Mănăstirea Râșca, ci la Mănăstirea Vărativ: caii s-au oprit singuri, apoi au luat-o la galop spre Vărativ. Osemintele au fost puse în gropnița (osuarul) mănăstirii, unde se află și astăzi și unde mulți închinători vin să ia binecuvântarea sfântului.

Evlavia oamenilor la Sfântul Gheorghe Pelerinul

Părintele Dumitru Stăniloae arată că oamenii care l-au cunoscut îl cinsteau ca pe un sfânt: „«Moșul Gheorghe» a fost cunoscut și cinstit ca sfânt nu numai în România, ci și la Athos. Și astăzi încă poporul îl consideră ca pe un sfânt al veacului nostru”.

Iar Părintele Ioanichie Bălan, încă de la începutul cărții în care scrie viața omului lui Dumnezeu, spune despre evlavia poporului față de el: „Moșul Gheorghe este considerat de popor ca un adevărat sfânt. Prin viața lui a răscolit inimile multora. Biserica noastră l-ar putea canoniza în orice moment și l-ar putea trece în rândul sfinților naționali”.

Cei mai mulți au exprimat dimensiunea umană a vieții sale și l-au numit îndeobște „Moșul” Gheorghe Lazăr. Dar alți contemporani și posteritatea, deși nu au evitat apelativul

„Moșul”, i-au spus și „nebul pentru Hristos” sau „sihastru” (deși a trăit în mijlocul mulțimilor), iar alții l-au numit „ascet” și „călugăr” (deși nu s-a călugărit niciodată).

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române l-a canonizat pe nevoitorul Gheorghe Lazăr în data de 5 octombrie 2017. Însă de ani și ani de zile creștinii care ajung la Mănăstirea Vărativ se închină cu evlavie la moaștele sfântului, iar maicile din obștea mănăstirii au început de multă vreme să primească mărturii verbale sau scrisori despre binefacerile și minunile pe care Sfântul Gheorghe Pelerinul le dăruiește, prin harul Domnului, celor care-i cer ajutorul. În osuarul unde s-au păstrat moaștele până acum, când au fost mutate în paraclis, era cald și-n timpul geroaselor ierni nemțene - deși nu a existat niciodată o sursă de căldură pusă de mâna omului - și toți cei care coborau scările în osuar simțeau de la intrare un miros puternic și liniștitor de mir.

Sfântul Gheorghe Pelerinul - primul sfânt român din sinaxar care a primit această titlatură la canonizare - este ocrotitorul tuturor celor care-i cer ajutorul. Nu doar al pelerinilor, nu doar al nevoiașilor, nu doar al mirenilor, nu doar al monahilor, nu doar al bolnavilor, nici doar al românilor, ci al tuturor celor care-L caută pe Hristos și care fac din viața lor un drum continuu către Împărăția lui Dumnezeu. Și nu uitați, testamentul sfântului e simplu de împlinit și tare de folos: iubirea de Dumnezeu și de oameni, milostenia și rugăciunea. Deschideți în fiecare zi *Psaltirea* și rugați-vă în psalmi atât cât puteți, ca să vă aflați printre moștenitorii mării bogății de har a Sfântului Gheorghe Pelerinul - slujitorul și prietenul lui Dumnezeu.

Vizitele Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Teofan în parohii și mănăstiri

În perioada 1 mai - 30 iunie, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a vizitat parohiile: „Nașterea Maicii Domnului” - Talpalari, Iași (Protopopiatul Iași I); „Sfântul Ierarh Nicolae” - Luceni, com. Victoria (Protopopiatul Iași I); „Sfânta Treime” - Stornești, com. Sinești (Protopopiatul Iași I); „Pogorârea Sfântului Duh” - Valea Lupului (Protopopiatul Iași I); „Sfântul Gheorghe Lozonschi” - Iași (Protopopiatul Iași I); „Sfântul Arhidiacon Ștefan” - Tătărași, Iași (Protopopiatul Iași II); „Sfântul Ierarh Nicolae” - Valea Adâncă, com. Miroslava (Protopopiatul Iași III); „Sfântul Gheorghe Pelerinul” - Valea Adâncă II, com. Miroslava (Protopopiatul Iași III); „Sfântul Gheorghe” - Pașcani (Protopopiatul Pașcani); „Nașterea Maicii Domnului” - Uda (Protopopiatul Pașcani); „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie” - Iorcani (Protopopiatul Pașcani); Pietrosu (Protopopiatul Pașcani); Catedrala „Pogorârea Sfântului Duh” - Pașcani (Protopopiatul Pașcani); „Sfânta Cuvioasă Parascheva” - Bahluu, com. Cotnari (Protopopiatul Hârlău); „Sfântul Dimitrie” - Botoșani (Protopopiatul Botoșani); „Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul” - Dealu Mare (Protopopiatul

Dorohoi); „Nașterea Maicii Domnului” - Precista 2 (Protopopiatul Piatra Neamț); „Sfântul Ioan Iacob de la Neamț” - Seminarul de la Mănăstirea Neamț (Protopopiatul Târgu Neamț); „Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul” - Ghindăoani 2 (Protopopiatul Târgu Neamț); „Sfântul Ioan Domnesc” - Piatra Neamț (Protopopiatul Piatra Neamț);

În aceeași perioadă, Părintele Mitropolit Teofan a vizitat mănăstirile:

Mănăstirea Vlădiceni (județul Iași); Mănăstirea Guranda (județul Botoșani); Mănăstirea Zosin (județul Botoșani); Mănăstirea Popăuți (județul Botoșani); Schitul Boureni (județul Iași); Mănăstirea Durău (județul Neamț); Mănăstirea Neamț (județul Neamț); Mănăstirea Tazlău (județul Neamț); Mănăstirea Târcuța (județul Neamț); Mănăstirea Sihăstria (județul Neamț); Mănăstirea Sihla (județul Neamț); Mănăstirea Frumoasa (județul Iași); Mănăstirea Eșanca (județul Botoșani); Mănăstirea Crăinici (județul Botoșani); Mănăstirea Almaș (județul Neamț); Mănăstirea Lacuri (județul Iași); Mănăstirea Bucium (județul Iași).

Resfințire de biserică în parohia filantropiei creștine din Pașcani

În ziua de 5 mai, în Duminica Tomii, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a resfințit lăcașul de cult din municipiul Pașcani închinat Sfântului Mare Mucenic Gheorghe. În cuvântarea adresată mulțimii prezente la Sfânta Liturghie, Părintele Mitropolit le-a vorbit acestora despre credință și încredințare, cu referire la pericopa evanghelică din Duminica Tomii: „Credința, iubii credincioși, nu este doar încredințarea că Dumnezeu există, nu e

doar o logică omenească, văzând creația minunată a lui Dumnezeu, văzând atâtea zeci, poate sute de galaxii, cu mii de sori și de pământuri și de luni... Toate acestea nu pot fi rod al întâmplării, pentru că există o ordine desăvârșită în mișcarea astrelor, a anotimpurilor, a acestei minuni care este omul, sau planta, sau pasărea, sau cerul, sau vântul, sau toate cele pe care le vedem în lume și mai presus de lume. Nu sunt altceva decât gândul creator al Domnului și Dumne-

zeului nostru cel în Treime lăudat. Credința este și adevărul că viața noastră este plină de viața lui Dumnezeu; credința arată că viața lui Dumnezeu este plină de viața noastră; credința cea adevărată arată că omul este chemat să se unească cu Dumnezeu; credința adevărată arată că Dumnezeu a coborât pe pământ în Persoana Fiului Său; credința adevărată arată legătura noastră cu Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, cu sfinții îngeri și cu toți sfinții; credința cea adevărată arată că există dogme cîrmuitoare ale vieții noastre”.

În semn de apreciere pentru eforturile depuse de-a lungul anilor,

⇒ preotul paroh Dumitru Cristea a primit Crucea „Sfântul Ierarh Dosoftei”, iar preotul slujitor Cristinel

Hărmanescu a primit rangul de iconom stavrofor. De asemenea, toți cei care au ajutat financiar la reali-

zarea lucrărilor de reabilitare a sfântului lăcaș au primit diplome și distincții de vrednicie.

În cadrul acestei parohii funcționează un centru de zi în care, prin grija părintelui Dumitru Cristea și a altor făcători de bine, aproximativ 25 de copii defavorizați, cu vârste între 4 și 14 ani, beneficiază zilnic de asistență socială, constând în hrană, îmbrăcăminte, meditații pentru pregătirea școlară și, de asemenea, Casa socială „Teofil cel Milostiv” unde, prin străduința enoriașilor, a Comitetului parohial și a altor oameni de bine și societăți comerciale, se asigură hrana în fiecare sâmbătă pentru sute de persoane, încă din anul 1993.

Resfințire de biserică în Parohia Luceni

În data de 12 mai, biserica Parohiei Luceni din comuna Victoria, județul Iași, Protopopiatul Iași II, a fost resfințită. Slujba de târnosire, precum și Sfânta Liturghie au fost săvârșite de către Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei.

În cadrul Liturghiei, după citirea Sfintei Evanghelii, Părintele Mitropolit Teofan a rostit un cuvânt de învățătură în care i-a îndemnat pe cei prezenți să aibă în centrul vieții lor taina Sfintei Învieri: „Adevărul Învierii să fie o permanență a vieții noastre. Taina Învierii să fie o exigență și o condiție a vieții noastre. Taina și teologia și harul Sfintei Învieri să devină plinătatea vieții noastre. Și aceasta cum se poate împlini? Se poate împlini prin rugăciune cât mai fierbinte în viața noastră. Se împlinește prin strădania neconținută ca Dumnezeu să

ne dăruiască darul smereniei Sale. Se împlinește îndeosebi prin taina iubirii – dragoste față de Dumnezeu și față de oameni –, care este și ar trebui să fie legea vieții noastre pe acest pământ”.

La finalul Sfintei Liturghii, părintele paroh Teofil Constantin Olaru a fost hirotesit iconom, iar persoanele care au ajutat la restaurarea biseri-

cii au primit distincții de vrednicie.

Biserica Parohiei Luceni îl are ca ocrotitor pe Sfântul Ierarh Nicolae și datează de la începutul secolului al XIX-lea. În decursul anilor a suferit mai multe perioade de degradare, fapt ce a impus efectuarea lucrărilor de consolidare.

Slujire arhierescă și sfințire în Valea Adâncă

Credincioșii din localitatea Valea Adâncă din județul Iași l-au primit în mijlocul lor pe Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, sâmbătă, 25 mai 2019. Ierahul a sfințit demisolul bisericii din Valea Adâncă, biserică aflată în construcție din anul 2012, primindu-l cu această ocazie drept patron pe Sfântul Ioan Rusul, și a săvârșit Sfânta Liturghie pe podiumul din fața viitorului lăcaș de cult. La finalul sfintelor slujbe, părintele Liviu Ionel Ghilan, parohul comunității, a fost hirotesit întru iconom stavrofor. În după-amiaza zilei, ierarhul a săvârșit în fața credincioșilor de la Parohia Valea Adâncă II slujba de punere a pietrei de temelie pentru viitorul sfânt lăcaș, biserică ce va

purta ca sfânt ocrotitor pe Sfântul Gheorghe Pelerinul, recent canonizat de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în 2018.

Parohia Valea Adâncă II, cu hramul „Sfântul Gheorghe Pelerinul”,

este înființată în anul 2018, datorită recentelor cerințe pastorale. Parohul acestei comunități este părintele Bogdan Florea.

Resfințirea mănăstirii din Poiana Vlădicăi

In Duminica a V-a după Paști, a Samarinencii, biserica Mănăstirii Vlădiceni, cu hramul „Sfântul Evanghelist Ioan Teologul”, a primit haina nouă a resfințirii. În

cuvântul său de învățătură, IPS Părinte Teofan a precizat: „Între om și Dumnezeu se realizează un uimitor schimb de daruri. Dumnezeu coboară și Se răstignește pentru om,

Scurt istoric

Mănăstirea Vlădiceni este un așezământ de călugări, amplasat la marginea municipiului Iași, în localitatea Vlădiceni, din comuna suburbană Tomești, pe locul numit în cronică „Poiana Vlădicăi”. Între anii 1908-1910, câțiva călugări au construit în apropierea Poinii Vlădiceni o primă biserică a Schitului Vlădiceni, spre cinstirea Sfântului Apostol și Evanghelist Ioan. În anul 1918, biserica a fost distrusă în întregime în urma exploziei unui depozit de muniții din apropiere. Din cauza incidentului, schitul a fost distrus, murind mai mulți călugări.

⇒ pentru ca omul, răstignindu-se și el pentru ceilalți din jurul său, să urce către Dumnezeu. Omul este chemat la fiecare Sfântă Liturghie să vină cu pâinea, cu vinul, cu apa curată, în care așază inima sa. Durerile și bucuriile sale, pe care așezându-le în pâine și în vin, le așază apoi în mâna preotului pentru ca acesta să le trimită la Dumnezeu, iar El în schimb așază viața Sa în pâine și în vin care devin Trupul și Sângele Său, și le oferă apoi ca dar omului, să se împărtășească cu dănele. Omul dă lui Dumnezeu viața lui și Dumnezeu oferă omului Trupul și Sângele Său, adică viața Sa! Această întâlnire se realizează la fântână, aceasta fiind chipul Bisericii, căci Biserica este locul în care Dumnezeu îl întâlnește

pe om, Biserica este locul în care omul îl întâlnește pe Dumnezeu, și Dumnezeu, la această întâlnire, nu întârzie niciodată”.

După momentul sfințirii Cinstitelor Daruri, monahul Antonie Ghidersa a fost hirotonit de IPS Părinte Teofan într-un ierodiacon pe seama așezământului monahal din Vlădiceni. La finalul Sfintei Liturghii, după cuvintele de mulțumire adresate de părintele stareț Arsenie Butnaru, acesta a primit ca semn de recunoștință Crucea „Sfântul Ierarh Dosoftei” pentru clerici. Totodată, Părintele Mitropolit a oferit „Crucea Moldavă” pentru laici ctitorului Constantin Comănescu. De asemenea, numeroși binefăcători au primit din partea chiriarhului distincții de vrednicie.

Între anii 1923-1928, arhimandritul Epifanie Demetrescu și alți câțiva călugări veniți din Muntele Athos au reclădit așezarea monahală distrusă construind o a doua biserică. Aceasta a fost grav avariată de cutremurul din anul 1940, iar în timpul celui de-al Doilea Război Mondial s-a încercat refacerea ei. În 1959, chiliile au fost preluate de către Gospodăria Agricolă de Stat, iar biserica a funcționat din acel an doar ca biserică parohială, devenind ulterior depozit. În anul 1992 a fost inițiată refacerea mănăstirii, iar în 1995, locul unde se va construi biserica a fost sfințit de PF Părinte Daniel, pe atunci Mitropolit al Moldovei și Bucovinei.

Binecuvântare arhierescă în Parohia „Nașterea Maicii Domnului” - Hilișeu Cloșca

În Duminica a 5-a după Paști, 26 mai 2019, Preasfințitul Părinte Calinic Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, a oficiat Sfânta Liturghie în Parohia „Nașterea Maicii Domnului” - Hilișeu Cloșca, Protopopiatul Dorohoi, județul Botoșani. Slujba a fost urmată de sfințirea Așezământului social-filantropic „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” și „Intrarea Domnului în Ierusalim”, ridicat în ultimii ani cu sprijinul comunității și prin implicarea a doi preoți: preotul Daniel Precob, fost paroh, în prezent slujitor la Parohia „Sfinții Împărați Constantin și Elena” din Dorohoi, și preotul paroh Cătălin Florin Istrate. În același timp, s-au binecuvântat lucrările la Agheasmatarul „Sfântul Proroc Daniel” din incinta bisericii parohiale. Pentru implicarea în derularea lucrărilor, preotul Daniel Precob și preotul Cătălin Florin Istrate au fost hirotesii iconomi stavrofori, primind din partea Preasfinției sale actul oficial semnat de către Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Arhiepiscopul Iașilor și Mitropolitul Moldovei și Bucovinei.

Biserica „Sfântul Arhidiacon Ștefan” din Tătărași a fost sfințită

Credincioșii din cartierul ieșean Tătărași s-au rugat și au participat în Duminica a VI-a după Sfintele Paști, 2 iunie 2019, la slujba de târnosire a bisericii Parohiei „Sfântul Întâiul Mucenic și Arhidiacon Ștefan”, oficiată de către Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, și de Preasfințitul Părinte Ilarion Făgărășanul, Episcop-icar al Arhiepiscopiei Sibiului.

În predica rostită după citirea Sfintei Evanghelii, Părintele Mitropolit a subliniat faptul că fiecare creștin trebuie să se gândească la mântuire: „În Faptele Apostolilor, cuvânt care s-a rostit astăzi, la un anumit moment, un oștean, un paznic de temniță, îl întreabă pe Sfântul Apostol Pavel zicând: «Ce să fac ca să mă mântuiesc?». Există oare în preocuparea noastră zilnică acest gând: «Ce să fac pentru a mă mântui»? Dacă sun-

tem atenți și privim cu sinceritate viața noastră, ne dăm seama că această întrebare este rar prezentă în mintea noastră, pentru că întrebarea pe care ne-o punem în general este: «Cum să facem să fim fericiți?», «Cum să facem să avem de toate?», «Cum să ne creștem frumos copilașii, să ajungă la casa lor?», «Cum să facem să ajungem mai sus, să avem mai multe, iar bucuriile să ne definească viața?». Acestea sunt preocupările noastre și din când în când ne punem întrebarea: «Cum să mă mântuiesc, Doamne?». Slavă Ție, Doamne, că în mintea și cugetul multor credincioși, pe lângă preocupările zilnice, cele legate de viațuirea noastră, se află și întrebarea: «Ce să fac pentru a mă mântui?»».

La finalul Sfintei Liturghii, după cuvântul ținut de PS Părinte Ilarion Făgărășanul, preotul paroh Dumitru

Mihăilă a fost hirotosit de către Mitropolitul Moldovei și Bucovinei iconom stavrofor; părintele Adrian Cojocariu, preot II al parohiei, a fost hirotosit iconom; părintele Anton Frunză, fost protopop de lași și slujitor al comunității, a primit din partea IPS Părinte Teofan distincția „Crucea Sfântul Ierarh Dosoftei”, iar diaconul George Dumitriu a primit o distincție de vrednicie. Totodată, unul dintre ctitorii principali ai bisericii, Sorin Scalschi, a primit ca semn de recunoștință din partea Mitropoliei Moldovei și Bucovinei „Crucea Moldavă” pentru mireni, iar Constantin Iordache a primit ca semn de grațitudine distincția „Crucea Sfântul Ierarh Dosoftei” pentru mireni. În continuare, Părintele Mitropolit Teofan a oferit binefăcătorilor lăcașului de cult distincții de vrednicie.

378 de ani de ocrotire a Sfintei Cuvioase Parascheva

În data de 13 iunie s-au împlinit 378 de ani de la momentul aducerii moaștelor Sfintei Cuvioase Parascheva la Iași, în biserica Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi”. Cu acest prilej, PS Părinte Calinic Botoșăneanul, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, a săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala Mitropolitană din Iași.

În cadrul Sfintei Liturghii, la momentul convenit, alături de toți cei care au contribuit la buna desfășurare a evenimentului de acum 378 de ani, a fost pomenit și binecredinciosul domn Vasile Lupu al Moldovei, care a asigurat un nou avânt culturii bisericești și în timpul căruia sfintele moaște ale Cuvioasei Parascheva au fost aduse la Iași.

Scurt istoric

În anul 1641, după ce domnul Vasile Lupu al Moldovei a plătit toate datoriile Patriarhiei din Constantinopol, cărmuitorii ei de atunci, Patriarhul Partenie I, zis cel Bătrân (1639-1644), împreună cu membrii Sinodului său, au hotărât să-i ofere, drept recunoștință, moaștele Cuvioasei Parascheva „pentru sfințirea și binecuvântarea aceluia loc al Bogdaniei (Țara Moldovei, n.n.)”, după cum se spune în „scrisoarea sinodicească”.

Racla cu cinstitele moaște a fost transportată cu o corabie pe Marea Neagră, fiind însoțită de trei mitropoliți greci (Ioanichie al Heracleei, Partenie al Adrianopolului și Teofan al Paleopatrei). Ajungând la Galați, apoi la Iași, pe 13 iunie, au fost întâmpinate de Vasile Vodă Lupu, de Sfântul Mitropolit Varlaam și de episcopii de Roman și Huși, de cler și credincioși.

La finalul slujbei, părintele profesor Ion Vicovan, decanul Facultății de Teologie „Dumitru Stăniloae” din Iași, a ținut un cuvânt de învățătură

Cinstitele moaște au rămas aici până în anul 1884, când au început lucrările de restaurare a sfântului lăcaș, fiind mutate în paraclisul mănăstirii. În seara zilei de 26 decembrie 1888, după slujba Vecerniei, un puternic incendiu a mistuit totul în jur, cu excepția raclei cu moaștele Cuvioasei Parascheva.

Ridicate din mormanul de jar, moaștele Cuvioasei au fost adăpostite provizoriu în altarul paraclisului Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi”, apoi au fost aduse în noua Catedrală Mitropolitană din Iași, care fusese sfințită cu puțin timp mai înainte, la 23 aprilie 1887, unde se găsesc și astăzi.

În care a evidențiat atât importanța zilei de 13 iunie 1641 în istoria Ortodoxiei românești, cât și ocrotirea pe care Moldova o are prin ajutorul Cuvioasei Parascheva:

„Se împlinesc astăzi, cu darul lui Dumnezeu și cu voința Sfintei Cuvioase Parascheva, 378 de ani de când ea ocrotește Moldova. A stat 160 de ani în Bulgaria, 125 de ani în Serbia și aproape tot atâta vreme în Constantinopol, însă cea mai mare parte a timpului, Sfânta Parascheva a petrecut-o și o petrece alături de înaintașii noștri, de noi și nădăduim că și alături de urmașii noștri, ocrotind Moldova. De-a lungul acestor 378 de ani au fost ridicate multe biserici cu hramul Sfintei Parascheva și multe

persoane au primit numele Cuvioasei la botez sau la călugărie. După cum știm din istorie și auzim din acatistul ei, în tot acest timp, Sfânta Parascheva ne-a izbăvit de multe greutăți. Ne-a scăpat de dușmani - văzuți și nevăzuți -, de cutremure, de secetă și incendii, aducând bucurie, nădejde și întărindu-i în credință pe toți cei care s-au închinat ei. Sfânta Cuvioasă Parascheva este o mare binecuvântare pentru țara Moldovei și pentru toți locuitorii ei, fiind numită atât de frumos în Acatist: «luminătoarea casnică a Moldovei»”.

Biserica Precista II din Piatra Neamț, a îmbrăcat veșmântul sfințirii

În Duminica a VII-a după Sfintele Paști, numită și Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic, în 9 iunie 2019, Parohia „Nașterea Maicii Domnului” din cartierul pus sub ocrotirea Maicii Domnului, Precista, din municipiul

Piatra Neamț, a îmbrăcat veșmântul sfințirii, sfântul lăcaș fiind sfințit de trei ierarhi ai Sinodului mitropolitan al Moldovei. Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, dimpreună cu Înaltpreasfințitul Părinte Ioachim, Arhiepiscopul

Romanului și Bacăului, și Preasfințitul Părinte Calinic Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, au săvârșit slujba târnosirii bisericii mari, dar și a paraclisului de la demisolul lăcașului.

La finalul Sfintei Liturghii, părintele Dumitru Ailincăi, parohul comunității Precista II, a primit din partea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, ca semn de grațitudine pentru întreaga activitate desfășurată în parohie, „Crucea Patriarhală” pentru clerici, cea mai mare distincție din cadrul Patriarhiei Române. De asemenea, ctitorii principali au primit distincții de vrednicie din partea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Teofan.

Hotărâri ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

În ziua de 19 iunie 2019, în Sala Sinodală din Reședința Patriarhală, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a avut loc ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în cadrul căreia:

Au fost aprobate *Regulamentul Organismelor Centrale ale Bisericii Ortodoxe Române* și *Regulamentul Administrării Bunurilor Bisericești*, înaintate Sfântului Sinod de către Comisia pentru Statut și Regulamente.

A fost aprobat textul *Acatistului Cuv. Teoctist* (3 septembrie) și al *Slujbei și Acatistului Sfinților Mc. Montanus preotul și soția sa, Maxima* (26 martie). De asemenea, au fost aprobate și textele *Slujbelor Sf.*

Mc. Dasie (20 noiembrie); *Sf. Mc. Hermes* (31 decembrie); *Sf. Mc. Ermil și Stratonic* (13 ianuarie); *Sf. Sfințit Mc. Efrem, Episcopul Tomisului* (7 martie); *Sf. Sfințit Mc. Irineu, Episcop de Sirmium* (6 aprilie); *Sf. Mc. Maxim, Cvintilian și Dadas din Osovia* (28 aprilie); *Sf. Mc. Nicandru și Marcian* (8 iunie); *Sf. Mc. Lup* (23 august) și ale *Sf. Mc. Donat diaconul, Romul preotul, Silvan diaconul și Venust* (21 august).

A fost aprobat textul *Calendarului bisericesc* pentru anul 2020.

S-a luat act de stadiul actual al realizării *Catalogului general al Sfințelor Moaște din Biserica Ortodoxă Română*, fiind stabilite etapele de parcurs în viitorul apropiat.

A fost hotărâtă organizarea *Întâlnirii Internaționale a Tineretului Ortodox*, ediția a VII-a, în toamna anului 2020, la Timișoara.

S-a luat act cu apreciere de prezentarea sinteză cu privire la vizita *Sanctității Sale Papa Francisc*, la Palatul Patriarhiei și la Catedrala Națională, în ziua de 31 mai 2019.

Biroul de presă al Patriarhiei Române

Hotărârile Sinodului Mitropolitan al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei

In ziua de 5 iunie 2019, la Mănăstirea Neamț s-a întrunit, în ședință de lucru, sub președinția IPS Părinte Mitropolit Teofan, Sinodul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, la care au participat IPS Părinte Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, IPS Părinte Ioachim, Arhiepiscopul Romanului și Bacăului, PS Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor, și PS Părinte Calinic Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor.

Pe ordinea de zi a ședinței s-au aflat mai multe subiecte privind viața bisericească din Moldova, care sunt de competența Sinodului Mitropolitan. Dintre hotărârile luate cu acest prilej, amintim:

- Aprobarea organizării *Întâlnirii Tinerilor Ortodocși din Moldova (ITOM)*, întâlnire anuală găzduită pe rând de eparhiile Mitropoliei Moldovei și Bucovinei;

- Aprobarea organizării unui *Pelerinaj Pedestru „Pe urmele Sfinților Nemțeni”*, în perioada 1-6 august 2019, cu plecare din diferite localități situate în județele Iași, Neamț, Botoșani, Suceava și Vaslui;

- Se avizează propunerea *Episcopiei Hușilor* de completare a *Slujbei Sfintei Mari Mucenițe Chiriachi*, ocrotitoarea *Episcopiei Hușilor*, ce va fi înaintată spre examinarea și aprobarea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române;

- Se aprobă implementarea proiectului „*Satul românesc văzut prin ochii copilăriei. Vatra satului românesc vs. Rețelele de socializare*”, în satul Hârja, comuna Oituz (județul Bacău), în perioada 27-31 iulie 2019. La activitățile prevăzute în proiect sunt invitați să participe copiii și tinerii din centrele de zi care funcționează cu binecuvântarea Bisericii.

Pe ordinea de zi a ședinței s-au mai aflat și evaluarea raportului anual privind activitățile *Asociației „Oastea Domnului”* în cele patru eparhii din Moldova, precum și alte probleme de ordin misionar, administrativ-bisericesc sau disciplinar.

Biroul de presă al Arhiepiscopiei Iașilor

Hotărâri ale Permanenței Consiliului Eparhial Iași

În cele șapte ședințe ale Permanenței Consiliului Eparhial din lunile mai și iunie ale acestui an, preocupările privind necesitatea constantă de a ne apropia (cler și credincioși) de modelul hristic de slujire, continuarea activității filantropice, îndeplinirea exigențelor de ordin administrativ, recunoașterea rezultatelor obținute de preoții slujitori din eparhie în activitatea lor pastorală, precum și încurajarea eforturilor lor în acest sens se reflectă în:

Sprrijin financiar pentru unitățile de cult

În Ședințele de Permanență ale Consiliului Eparhial din 7 iunie 2019 și 14 iunie 2019 s-a luat în considerare acordarea unor ajutoare financiare de 27.000 lei pentru 4 unități de cult din Arhiepiscopia Iașilor, care au lucrări de întreținere, reparații sau de construcție, după cum urmează: Parohiei „Sfinții Trei Ierarhi” – Podolenii de Jos, jud. Iași, Protopopiatul Iași II; Parohiei „Nașterea Maicii Domnului” – Tomești I, Protopopiatul Iași II și Parohiei „Sfântul Gheorghe” – Borolea, Protopopiatul Săveni; Parohia „Sf. Lazăr” – Brustuleț, Protopopiatul Iași III.

De asemenea, s-a acordat un ajutor financiar în valoare de 10.000 lei din Fondul „Basarabia” Mănăstirii „Înălțarea Domnului” – Eroilor Români, loc. Stroianovca, Raionul Cantemir, pentru reparația acoperișului bisericii.

Material lemnos pentru unități de cult

În Ședințele de Permanență ale Consiliului Eparhial din 17 mai, 22 mai și 14 iunie s-a luat în discuție necesitatea continuării unor

lucrări de construcție și reparație pentru câteva lăcașuri de cult, precum și a furnizării lemnului de foc necesar acestor unități bisericești care nu au resurse financiare suficiente și nu își pot procura material lemnos. Prin urmare, a fost aprobată acordarea cu titlu gratuit a 526 m.c. material lemnos pentru un număr de 9 unități de cult, din care 280 m.c. lemn de foc, 226 m.c. cherestea rășinoasă și 20 m.c. lemn de lucru.

Operațiuni de personal la nivelul Arhiepiscopiei Iașilor în lunile mai-iunie

În luna mai, Sectorul administrativ-bisericesc al Arhiepiscopiei Iașilor a efectuat 88 operațiuni de personal, după cum urmează: 38 la Centrul Eparhial, 43 în cadrul protopopiatelor și 7 la mănăstiri. Dintre acestea, 42 au fost încadrări și numiri, 22 încetări ale contractelor de muncă, 1 suspendare a contractului de muncă, 5 reveniri la locul de muncă după concediul de creștere a copilului și 18 modificări ale raporturilor de muncă.

În luna iunie, Sectorul administrativ-bisericesc al Arhiepiscopiei Iașilor a efectuat 118 operațiuni de personal, după cum urmează: 39 la Centrul Eparhial, 40 în cadrul protopopiatelor și 39 la mănăstiri. Dintre acestea, 59 au fost încadrări și numiri, 31 încetări ale contractelor de muncă, 9 suspendări, 4 reveniri la locul de muncă după concediul de creștere a copilului și 15 modificări ale raporturilor de muncă.

Acordări de ranguri bisericești

În Ședințele Permanenței Consiliului Eparhial Iași din 31 mai și 26 iunie, ținând cont de programul de sfințiri și de resfințiri de biserică, case sociale și case parohiale, de activitatea pastoral-misionară și administrativ-gospodărească și de propunerile înaintate de părinții protopopi, IPS Părinte Mitropolit Teofan a aprobat acordarea rangurilor bisericești onorifice de iconom și iconom stavrofor și Crucea Sf. Ier. Dosoftei următorilor preoți:

- **iconom stavrofor:** Pr. Dumitru Mihăilă, Parohia „Sf. Arhid. Ștefan” – Tătărași 2, Iași, jud. Iași, Protopopiatul Iași II; Pr. Panțiru Bogdan Petru, Parohia „Sf. Cuv. Parascheva” – Moimești, com. Popricani, jud. Iași, Protopopiatul Iași I; Pr. Budeanu Ioan, Parohia „Sf. Nicolae” – Bogza, com. Vârful Câmpului, jud. Botoșani, Protopopiatul Dorohoi; Pr. Protopop Cuțuhan Ionel, Parohia „Adormirea Maicii Domnului” – Grințieș, com. Grințieș, jud. Neamț, Protopopiatul Ceahlău; Pr. Ivasuc Iosif, Parohia „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” – Stroiești, com. Lunca, jud. Botoșani, Protopopiatul Botoșani;

- **iconom:** Pr. Adrian Cojocar, Parohia „Sf. Arhid. Ștefan” – Tătărași 2, Iași, jud. Iași, Protopopiatul Iași II; Pr. Manole Alexandru, Parohia „Nașterea Maicii Domnului” – Jijia, com. Albești, jud. Botoșani, Protopopiatul Botoșani; Pr. Leonard Atudorei, Parohia „Sf. Cuv. Parascheva”, Bahlui, com. Cotnari, jud. Iași, Protopopiatul Hârlău; Pr. Sarman Vasile, Parohia „Sf. Trei Ierarhi” – Mateeni, com. Dimăcheni, jud. Botoșani, Protopopiatul Dorohoi; Pr. Țăranu Daniel Constantin, Parohia „Sf. Ilie” – Cristești, com. Cristești, jud. Botoșani, Protopopiatul Botoșani.

Cea de-a VII-a ediție a Simpozionului „Dumitru Stăniloae” al Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași

În perioada 15-17 mai 2019, la Iași s-a desfășurat cea de-a VII-a ediție a Simpozionului „Dumitru Stăniloae”, cu tema „Creștinismul în postcomunism (1989-2019): tranziție - terapie - tendințe”. Actuala ediție, dedicată împlinirii a trei decenii de la căderea comunismului și recăștigării libertății, inclusiv a celei religioase, a reunit experți și specialiști în domeniul istoriei și teologiei, profesori renumiți, reprezentanți ai Bisericii, teologi, istorici, sociologi și antropologi, preocupați în mod direct de viața Bisericii din perioada postcomunistă.

Simpozionul este organizat de Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași, împreună cu Sectorul Învățământ al Arhiepiscopiei Iașilor și cu Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, în parteneriat cu Secretariatul de Stat pentru Culte (SSC), Institutul pentru Investigarea Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER), Primăria Municipiului Iași, Complexul Mitropolitan Iași și Colegiul „Sfântul Nicolae”. Ediția de anul acesta a simpozionului este parte a Festivalului Internațional al Educației (FIE), proiect cultural-educativ organizat anual în perioada mai-iunie de Primăria Municipiului Iași.

Evenimentul a debutat cu deschiderea oficială și dezbaterile publice intitulate „Comunismul. Câteva lecții teologice”. Invitații dezbaterii: Teodor Baconschi, diplomat, scriitor și teolog, Adrian Papahagi, conferențiar la Facultatea de Litere din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Sever Voinescu, redactor-șef al revistei *Dilema veche*, și Radu Preda (moderatorul întâlnirii), conferențiar al Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca și președinte al IICCMER.

În zilele de 16 și 17, evenimentul a continuat cu o serie de sesiuni de comunicări susținute de următorii invitați: Radu Preda, Vasile Dîncu (sociolog, profesor la Facultatea de Sociologie a Universității din București), Adrian Lemeni (conferențiar universitar la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București), Nicu Gavriluță (profesor universitar la Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice), Sever Voinescu, Gheorghe Iacob (profesor universitar la Facultatea de Istorie din Iași), Mirel

ORGANIZATORI: FACULTATEA DE TEOLOGIE „DUMITRU STĂNILOAE”, MITROPOLIA MOLDOVEI ȘI BUCOVINEI, UNIVERSITATEA ALEXANDRU IOAN CUZA
PARTENERI: SECRETARIATUL DE STAT PENTRU CULTE (SSC), INSTITUTUL DE INVESTIGARE A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC (IICCMER), PRIMĂRIA MUNICIPIULUI IAȘI, COLEGIUL „SFÂNTUL NICOLAE”

**CREȘTINISMUL ÎN
POSTCOMUNISM
(1989-2019)**

TRANZIȚIE
TERAPIE
TENDINȚE

DEZBATERE PUBLICĂ
15 MAI, 17:00 - 20:00
COMUNISMUL. CÂTEVA LECȚII TEOLOGICE
PARTICIPĂ: ADRIAN PAPAHAĞI, TEODOR BACONȘCHI, SEVER VOINESCU, RADU PEDA (MODERATOR)
LOCAȚIE: SALA „CHOPIN” A ANSAMBLULUI PALAS, IAȘI

16-17 MAI, 9:00 - 18:00
SESIUNI DE PREZENTARE ALE
LUCRĂRILOR SUSȚINUTE DE:

IPS TEOFAN, MITROPOLITUL MOLDOVEI ȘI BUCOVINEI · VICTOR OPASCHI
PS IGNATIE, EPISCOPUL HUȘILOR · MIREL BĂNICĂ · LUCIAN CÎRLAN
NICU GAVRILUȚĂ · GHEORGHE IACOB · VASILE DÂNCU · PR. RĂZVAN IONESCU
ADRIAN LEMENI · PR. IONUȚ MAVRICHİ · ADRIAN OPRE
RADU PEDA · PR. DAN SANDU · CĂTĂLIN TURLIUC · PR. ION VICOVAN
LOCAȚIE: SALA „JUSTIN MOISESCU” - CENTRUL EPARHIAL IAȘI

PARTENERI MEDIA: **CONȘTIINȚĂ** **TRINITATE TV** **Radio TRINITATE** **Lumina**

PROGRAM COMPLET ȘI DETALII PE WWW.SIMPOZIONSTANILLOAE.RO

Bănică (antropolog și sociolog), Adrian Opre (profesor la Facultatea de Psihologie din Cluj-Napoca), pr. Dan Sandu (conferențiar universitar la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Iași), pr. Răzvan Ionescu (consilier la Mitropolia Ortodoxă Română pentru Europa Occidentală și Meridională), Preasfințitul Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor, diac. Ionuț Mavrichi (consilier patriarhal la Biroul de Presă al Patriarhiei Române), Lucian Cîrlan (doctorand în istoria și sociologia religiilor la „École Pratique des Hautes Études Paris-Sorbonne”) și Cătălin Turliuc (profesor asociat la Facultatea de Drept a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și cercetător științific la Academia Română, filiala Iași).

Noi perspective misionare și motivația slujirii jertfelnice

În perioada 8-17 mai 2019, la Centrul Social-Cultural „Sfântul Ilie” de la Mănăstirea Miclăușeni, s-au desfășurat cursurile pentru obținerea gradelor profesionale de definitiv și gradul II în preoție.

Cursurile și atelierile interactive au fost susținute de profesori din cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași, precum și de profesori din alte instituții teologice din Patriarhia Română și de ierarhi din Mitropolia Moldovei și Bucovinei. Acestea au venit în întâmpinarea formării preoțești și a situațiilor concrete prin care trec slujitorii participanți.

Fiecare zi de curs a început cu săvârșirea în sobor a Sfintei Liturghii, în biserica Mănăstirii Miclăușeni. Preoții participanți la cursuri și obștea mănăstirii au avut bucuria

slujirii a trei dintre ierarhii Moldovei: Înaltpreasfințitul Ioachim, Arhiepiscopul Romanului și Bacăului, Preasfințitul Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor, și Preasfințitul Părinte Damaschin, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților.

Vineri, 17 mai 2019, toți cursanții înscriși la gradul II au susținut examenul scris, iar cei înscriși la gradul definitiv, examenul scris și probele orale la disciplinele Liturgică, Omiletică și Legislație Bisericească.

Proiectul educațional propus de Ministerul Educației Naționale în dezbaterea profesorilor de religie

În sala „Iustin Moiescu” din cadrul Cancelariei Eparhiale Iași a avut loc în după-amiaza zilei de marți, 28 mai 2019, întâlnirea profesorilor de religie ortodoxă din județul Iași, eveniment ce are ca scop prezentarea noului proiect educațional dezvoltat de Ministerul Educației Naționale privind viitoarele reforme și metode de învățare, acestea fiind adaptate și prezentate cadrelor didactice.

Aceste tipuri de întâlniri se realizează în întreaga țară, fiecare spe-

cializare desfășurând astfel de debateri, în funcție de planul de învățământ. Activitatea de la Iași s-a rezumat la implicarea celor prezenți în cadrul unor prezentări și propuneri cu privire la valorile educaționale pe care dascălul le oferă elevilor. Totodată s-a dorit discutarea planului educațional, dar și concentrarea pe rezultatele garantate ale învățării.

Mai multe detalii cu privire la acest eveniment ne-a oferit prof. Denisa Mănoiu, inspector școlar de

religie: „Avem invitația Ministerului Educației de a dezbate o viziune intitulată «Educația ne unește». Este un moment important, pentru că vom prezenta o stare a învățământului românesc ce se dorește pentru următorii 30 de ani. După această activitate, va urma o dezbatere în care vrem să vedem care sunt limitele acestei viziuni, ce propuneri au colegii noștri și ce ne poate oferi pe viitor. Sperăm ca în urma acestei debateri să se producă în învățământul românesc o schimbare, be-

Educație

⇒ nefică nouă, tuturor, care să actualizeze sistemul și să lase în zona performanței toți factorii implicați în acest construct social: părinți, familie și școală, iar pe noi să ne ajute să fim mai buni”.

La final, profesorii de religie au întocmit o listă de propuneri cu privire la viziunea proprie, au înscris temele discutate și rezultatele dezbatărilor, urmând ca acest document să fie trimis spre revizuire Ministerului Educației.

Comunitatea Colegiului „Sfântul Nicolae” din Iași și-a răsplătit voluntarii

Membrii și coordonatorii Colegiului „Sfântul Nicolae” (C.S.N.) din Iași au participat joi, 30 mai 2019, la cea de a V-a ediție a Galei Voluntarilor, festivitatea având loc la Hotelul Bellaria din Iași. În urma evenimentelor au fost premiați cei mai activi și implicați voluntari ai comunității, fiind evidențiate și cele mai bune proiecte, aducând totodată un semn de mulțumire partenerilor care s-au remarcat pe parcursul anului universitar 2018-2019.

La eveniment au fost prezenți reprezentanți ai sponsorilor și susținătorii proiectelor pilon ale colegiului.

Membrii, coordonatorii și ostenitorii comunității „Sfântului Nicolae” - i-au aplaudat la scenă deschisă pe cei mai implicați și dedicați voluntari ai colegiului, au felicitat partenerii și sprijinatorii proiectelor CSN din acest an universitar și au discutat despre viitoarele teme propuse pentru anul următor. Totodată, în

cadrul galei au fost prezentați viitorii coordonatori de comisie.

Gala Voluntarilor Colegiului „Sfântul Nicolae” încununează misiunea voluntarilor la apropierea fiecărui sfârșit de an universitar, scopul principal al acesteia fiind promovarea voluntariatului ca activitate formativă în rândul tinerilor studenți teologi. Comunitatea academică este structurată în jurul nevoii de formare a viitorilor preoți ai Bisericii. Ea nu doar oferă ospitalitate pentru

trup, ci și pentru suflet, rațiunea principală fiind cea legată de nevoia Bisericii de a avea preoți bine pregătiți, familiarizați cu practica pastorală complexă a unei Bisericii vii din secolul XXI. Fiecare membru face parte dintr-o comisie dintre cele șapte existente (liturgică, misionară, culturală, timp liber, imagine și comunicare media, administrativă, proiecte) condusă de către un coordonator și un secretar, aleși dintre membrii comisiei.

Concursul Național de Muzică Psaltică pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe

Ediția a III-a a Concursului Național de Muzică Psaltică pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe a avut loc vineri, 31 mai 2019, în Sala „Iustin Moiescu” a Ansamblului Mitropolitan Iași, unde patru grupuri psaltice de la Seminariile din Iași, Botoșani, Suceava și Buzău au participat la faza națională.

Primul loc a fost obținut de Corul Bizantin de la Seminarul Teologic din Buzău, locul al doilea a fost câștigat de Seminariile din Iași și Suceava, iar locul al treilea a fost ocupat de Seminarul Teologic Botoșani. De asemenea, premiul special pentru cel mai bun dirijor a fost obținut de părintele Constantin-Dan Magdalena, de la Seminarul Teologic Suceava.

Evenimentul a fost organizat sub patronajul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei – Sectorul Învățământ, în parte-

neriat cu Inspectoratul Școlar Județean Iași și Colegiul „Sfântul Nicolae”. Câștigătorul premiului I va fi invitat să participe la Festivalul de Muzică Bizantină de la Iași (IBMF), ce se va desfășura în toamna acestui an.

Premii pentru olimpicii la Olimpiada Națională de Religie

Luni, 10 iunie, în Sala „Iustin Moiescu” a Ansamblului Mitropolitan din Iași, a avut loc festivitatea de premiere a elevilor laureați la Olimpiada Națională de Religie Ortodoxă și la diverse competiții specifice școlilor teologice și vocaționale.

Elevii premiați provin din Seminariile și Liceele Teologice din cadrul Arhiepiscopiei Iașilor, dar și din școlile și liceele laice.

Cu acest prilej, părintele arhimandrit Hrisostom Rădășanu, consilier educațional al Arhiepiscopiei Iașilor, a oferit premii din partea IPS Părinte Teofan tuturor elevilor care au câștigat fazele naționale ale Olimpiadei de Religie și pe cele ale olimpiadelor de specialitate.

Mitropolia Moldovei și Bucovinei derulează și susține proiecte și activități dedicate copiilor și tinerilor, între aceste proiecte numărându-se Olimpiada Națională de Religie Ortodoxă, Olimpiada Națională pentru Seminariile și Licee Teologice Ortodoxe și alte olimpiade și concursuri la care participă elevi seminariști din cadrul Arhiepiscopiei Iașilor.

Întâlnirea promoției 1994 a Facultății de Teologie Ortodoxă Iași: 25 de ani în lucrarea Bisericii

Zeci de clerici și absolvenți ai Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași, promoția 1990-1994, s-au reîntâlnit miercuri, 19 iunie 2019, la Catedrala Mitropolitană din Iași după 25 de ani de lucrare în ogorul Bisericii.

Ziua a început cu săvârșirea Sfintei Liturghii în Catedrala Mitropolitană de către părintele Marian Timofte, vicar administrativ al Arhiepiscopiei Iașilor, dimpreună cu preoții profesori ai instituției teologice universitare ieșene și cu părinții absolvenți ai promoției 1994. La final, a fost oficiată și slujba Parastasului pentru colegii preoți, profesori și absolvenți trecuți la Domnul în decursul timpului. Evenimentul a continuat, începând cu ora 12:00, la Sala „Iustin Moiescu” a Ansamblului Mitropolitan, unde promoția 1994 s-a întâlnit cu preoții profesori și cadrele didactice ale Facultății de Teologie Iași, depănând amintiri și momente fericite din viața studentescă.

Întâlnirile anuale ale tinerilor din Protopopiatele Arhiepiscopiei Iașilor

În perioada 18 mai - 20 iunie 2019, în Mitropolia Moldovei și Bucovinei au avut loc Întâlnirile anuale al tinerilor, având tema „Sfânta Liturghie, izvorul vieții”, în următoarele protopopiate:

Protopopiatul Târgu Neamț

Sâmbătă, 18 mai 2019, a avut loc cea de a III-a ediție a Întâlnirii anuale a tinerilor din Protopopiatul Târgu Neamț. La eveniment au participat 135 de tineri, cu vârsta între 14 și 25 de ani, de la 55 de parohii din Protopopiatul Târgu Neamț. Și în acest an, gazdă primitoare a fost Seminarul Teologic „Veniamin Costachi” de la Mănăstirea Neamț.

În sala de festivități a seminarului, părintele arhimandrit Nicodim Petre, consilierul Sectorului de Misiune, a susținut conferința cu titlul „Sfânta Liturghie - izvorul vieții”.

Protopopiatul Roznov

La poalele Muntelui Murgoci, 90 de tineri din parohiile nemțene au participat în data de 1 iunie 2019 la cea de a III-a ediție a Întâlnirii anuale a tinerilor din Protopopiatul Roznov. Evenimentul a avut loc la Parohia „Sfântul Proroc Ilie” din Negulești, județul Neamț.

Conferința, având tema „Sfânta Liturghie - izvorul vieții”, a fost susținută de părintele Daniel Dosoftei, președintele Asociației Tineretului Ortodox Român Bicăz.

Protopopiatele Iași I, II și III

Aproximativ 400 de tineri din parohiile județului Iași

s-au întrunit sâmbătă, 8 iunie 2019, la Întâlnirea tinerilor din Protopopiatele Iași I, Iași II și Iași III. Evenimentul a început cu oficierea Sfintei Liturghii de către Preasfințitul Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor, și a continuat în Sala „Chopin” din cadrul Ansamblului Palas, unde ierarhul a susținut conferința „Sfânta Liturghie - izvorul vieții”.

Protopopiatul Pașcani

La Biserica „Pogorârea Sfântului Duh” din municipiul Pașcani, peste 300 de tineri din parohiile Protopopiatului Pașcani s-au întâlnit marți, 18 iunie 2019, la Întâlnirea anuală a tinerilor - „Tânărul păscănean”, eveniment aflat la ediția a IV-a. După oficierea Sfintei Liturghii, a urmat conferința „Sfânta Liturghie - izvorul

vieții”, susținută de părintele inspector eparhial Bogdan Frăsilă, iar imediat după au avut loc sesiuni de lucru în clădirea Primăriei Pașcani.

Protopopiatul Hârlău

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Teofan, pe 18 iunie 2019, în jur de 120 de tineri s-au adunat la Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” din localitatea Maxuț, județul Iași, pentru a participa la cea de-a IV-a ediție a Întâlnirii anuale a tinerilor ortodocși din Protopopiatul Hârlău - „Fiii Bahloviei”. Activitatea a fost organizată de Asociația „Tineretul

Ortodox Român” - filiala Hârlău (ATOR Hârlău), în colaborare cu Departamentul de Tineret al Arhiepiscopiei Iașilor și Protopopiatul Hârlău. Conferința cu tema „Sfânta Liturghie - izvorul vieții” a fost susținută de părintele arhimandrit Nicodim Petre, consilierul Sectorului de misiune.

Protopopiatul Darabani

La intrarea Prutului în țară, la graniță cu Ucraina, 55 de tineri din parohiile Protopopiatului Darabani au par-

ticipat joi, 20 iunie 2019, la cea de a III-a ediție a Întâlnirii anuale a tinerilor din Protopopiatul Darabani. Evenimentul a avut loc la Parohia „Sfântul Mucenic Dimitrie” din Oroftiana de Jos, județul Botoșani, și a fost organizat, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Teofan, de către Departamentul Misiune pentru Tineret al Arhiepiscopiei Iașilor în colaborare cu Protopopiatul

Darabani. Conferința cu tema „Sfânta Liturghie - izvorul vieții” a fost susținută de părintele arhimandrit Nicodim Petre, consilierul Sectorului de misiune.

Protopopiatul Piatra Neamț

Vineri, 21 iulie 2019, la Parohia „Sfinții Împărați Constantin și Elena” din municipiul Piatra Neamț, aproximativ 250 de tineri din cadrul Protopopiatului Piatra Neamț s-au reunit în rugăciune la Sfânta Liturghie cu prilejul celei de-a V-a ediții a Întâlnirii tinerilor ortodocși din orașul de la poalele Pietricicăi. După săvârșirea sfințelor slujbe, tinerii au fost prezenți la conferința „Sfânta Liturghie - izvorul vieții” susținută de părintele Bogdan Frăsilă. Evenimentul a continuat cu sesiunile de dezvoltare personală și au culminat cu un spectacol susținut de participanți.

Centrul de zi „Mia Casa Inculeț” a sărbătorit 10 ani de activitate

Eveniment deosebit la Centrul de zi pentru copii „Mia Casa Inculeț” din Bârnova, județul Iași, unitatea împlinind, în data de 23 mai 2019, 10 ani de activitate în domeniul asistenței sociale. Invitații, gazdele și ostenitorii dimpreună cu tinerii beneficiari au celebrat acest moment special, participând la slujba de binecuvântare oficiată de preoții coordonatori, dar și la un mic moment artistic susținut de copiii centrului.

„Mia Casa Inculeț” desfășoară activități de terapie ocupațională, consiliere psihologică și psihopedagogică pentru copii, investește în educația pentru sănătate, organizează activități educaționale de tip *after school*: efectuarea temelor și exerciții suplimentare, dar și

jocuri recreative. Zilnic, aproximativ 30 de copii și tineri cu risc de separare de părinți, care sunt victime ale violenței în familie, care sunt exploatați fizic și psihic sau care au probleme financiare deosebite în familie, vin la Centrul din Bârnova unde primesc o masă caldă și asistența necesară.

Centrul „Mia Casa Inculeț” de la Bârnova este coordonat de Fundația „Solidaritate și Speranță” Iași (FSS Iași) și sprijinită activ de Fundația „Mia Casa Trondheim” din Norvegia, celebrându-se astfel 20 de ani de parteneriat româno-norvegian, dintre care 10 ani cu Centrul de la Bârnova.

Misiune și filantropie în Parohiile Chișcăreni și Sat Nou

In lunile mai și iunie, credincioșii Parohiilor „Sfinții Împărați Constantin și Elena” Chișcăreni și „Sfântul Apostol Andrei” Sat Nou, din județul Botoșani, au trăit alese momente de bucurie duhovnicească alături de părintele Vasile Viorel Florea, în cadrul parohiilor acestora fiind derulate mai multe acte de milostenie unite într-un proiect misionar-filantropic numit „Lumina parohiei”, activitate ce a avut drept scop principal ajutorarea familiilor binecuvântate de Dumnezeu cu mulți prunci, câț și a altor

⇒ credincioși cu posibilități materiale reduse.

Astfel, într-o primă etapă, a fost ajutată o familie cu 5 copii cărora preotul paroh le-a dăruit o vacă pentru a asigura hrana familiei, dar și pentru ca familia respectivă să ajute la rândul ei cu lapte și alte persoane nevoiașe ale comunității. Următoarea etapă a activității a avut drept scop ajutorarea mai multor

familii cu mobilă, electrocasnice și haine, precum și un pelerinaj gratuit pentru mai mulți copii.

În luna iunie 2019, cei mai silitori copii și tineri ai acestor două parohii au fost premiați de părintele paroh Vasile Viorel Florea. Preotul le-a oferit gratuit elevilor calculatoare și posibilitatea de a merge în excursii, toate aceste daruri fiind considerate semne de recunoștință față de

strădania arătată pe parcursul anului școlar.

Preotul Vasile Florea a oferit câte un laptop nou în dar copiilor care au împlinit două condiții principale: prima, să aibă rezultate deosebite la învățătură, iar a doua condiție, ca aceștia să participe la slujbele din sărbători.

Proiect filantropic pentru o familie numeroasă din satul Ion Neculce

Mănăstirea Hadâmbu din județul Iași va ridica, cu sprijinul oamenilor cu suflet mare, o casă pentru o familie nevoiașă formată din 12 membri din satul Ion Neculce, județul Iași. În urmă cu jumătate de an, arhimandritul Nicodim Gheorghijă, starețul Mănăstirii Hadâmbu, ajungea la familia Ciobanu cu daruri, sensibilizat de situația grea prin care trecea această familie. La acel moment, părintele stareț a promis ca va ridica

un cămin pentru cei zece copii, cu o educație aleasă și care învață foarte bine la școală. Momentul mult așteptat de familia Ciobanu a venit joi, 30 mai 2019, când a fost sfințit terenul pe care se va ridica noua casă, pus la dispoziție de Primăria „Ion Neculce”. Slujba a fost oficiată de arhimandritul Nicodim Gheorghijă, în prezența viitorilor beneficiari și a celor care vor sprijini această lucrare. În cuvântarea de la finalul slujbei, arhimandritul Nicodim Gheorghijă

a spus: „Când i-am văzut pe copiii acestei familii în casa unde locuiesc momentan, am rămas impresionat și mi-am adus aminte de propria copilărie. Cu ajutorul Maicii Domnului și prin implicarea câtorva fii duhovnicești, ne dorim să ridicăm o casă frumoasă. Nădăjduim că nu peste multă vreme vom sfinți casa în care cei zece copii buni și frumoși ai acestei familii vor crește alături de părinții lor”.

Părintele profesor Nicolae Achimescu

Părintele Nicolae Achimescu, unul dintre cei mai cunoscuți profesori de Istoria religiilor din țara noastră, a trecut la Domnul luni, 27 mai.

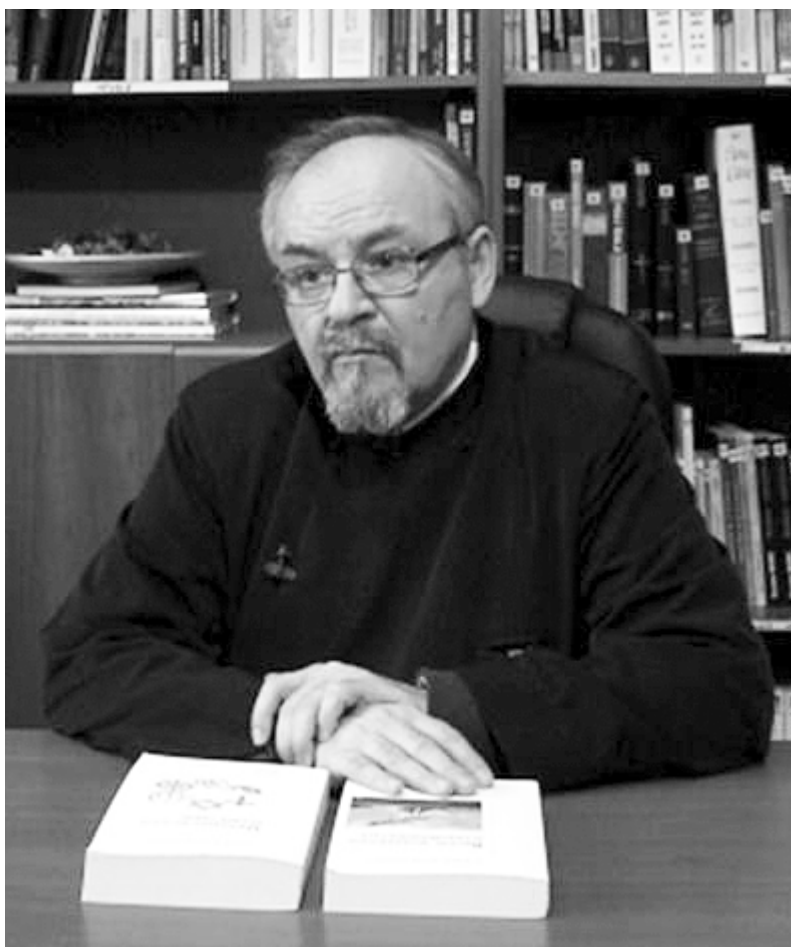
Părintele Nicolae Achimescu s-a născut pe 10 august 1955 la Șiroca, comuna Godeanu, din județul Mehedinți.

În anul 1980 a finalizat studiile universitare la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, iar în anul 1993 a obținut titlul de Doctor în Teologie în cadrul Universității din Tübingen, Germania, Facultatea de Teologie Evanghelică. Între anii 1993-2005 a fost lector, apoi conferențiar și profesor la Facultățile de Teologie și de Litere ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, unde a predat disciplina Istoria și filosofia religiilor.

Între anii 2000-2004 a fost decan al Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași, membru în Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU) din cadrul Ministerului Educației și expert evaluator în cadrul Consiliului Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS).

Între 2005 și 2010 a fost director al Școlii doctorale din cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă „Dimitru Stăniloae”, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Din anul 2008 a fost încadrat ca profesor universitar și conducător de doctorat la Universitatea din București, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Patriarhul Justinian”, pe disciplina Istoria și filosofia religiilor.

Pe lângă numeroase studii de istoria și fenomenologia religiilor, părintele Nicolae Achimescu a publicat și câteva cărți: *Testamentul Domnului nostru Iisus Hristos*, traducere din limba latină, cu note și studiu introductiv, Polirom, Iași, 1996; *Istoria și filosofia religiei la popoarele antice*, Junimea, Iași, 1998 (Premiul „Alma Mater Jassyensis” al Institutului Național pentru Societatea și Cultura Română, pentru carte universitară, la cea de-a VII-a ediție a Salonului Național de Carte, Iași, 1998; Tehnopress, Iași, 2000); *Budism și creștinism. Consi-*

derații privind desăvârșirea omului, Junimea-Tehnopress, Iași, 1999; *India. Religie și filosofie*, Tehnopress, Iași, 2001; *Noile mișcări religioase*, Limes, Cluj-Napoca, 2002.

La slujba de înmormântare oficială în paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă din București au participat Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, Înaltpreasfințitul Părinte Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, alături de Episcopii vicari Varlaam Ploieșteanul și Timotei Prahoveanul. Trupul Părintelui Nicolae Achimescu a fost înmormântat în cimitirul Mănăstirii Cernica.

DIN SUMAR

Singurătatea – maladie a lumii contemporane..... 2	Noi perspective misionare și motivația slujirii jertfelnice 23
Sfântul Gheorghe Pelerinul – moșul descuț, făcător de minuni 5	Proiectul educațional propus de Ministerul Educației Naționale în dezbaterile profesorilor de religie 23
378 de ani de ocrotire a Sfintei Cuvioase Parascheva 18	Concursul Național de Muzică Psaltică pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe 25
Hotărâri ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române 20	Întâlnirile anuale ale tinerilor din Protopopiatele Arhiepiscopiei Iașilor 26
Hotărâri ale Permanenței Consiliului Eparhial Iași 21	Proiect filantropic 29
Simpozionul „Dimitru Stăniloae” al Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași 22	In memoriam Pr. prof. Nicolae Achimescu 30

Comitetul redacțional:

Președinte:

IPS Mitropolit TEOFAN

Vicepreședinte:

PS Episcop-Vicar

CALINIC BOTOȘĂNEANUL

Membri:

Pr. prof. univ. dr. Ion VICOVAN
(decăn al Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași)

Pr. prof. univ. dr. habil. Gheorghe POPA
(director al Școlii Doctorale)

Prof. univ. dr. Ștefan AFLOROAEI
(membru onorific în
Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Iașilor)

Cătălin JECKEL
(consilier cultural al Arhiepiscopiei Iașilor)

Pr. Cezar Țăbârnă
director (Editura Doxologia)

Ioan-Lucian Radu
redactor-șef (Editura Doxologia)

Ovidiu-George Clapa
redactor coordonator

Tudorel Rusu
Constantin Ciofu
Flavius Popa
Pr. Silviu Cluci
Adrian Sîrghi
Oana Nechifor
Constantin Comici
Lucian Duncan
fotoreporteri

Cristi Reuț
corector
Lucian Dragomir
designer
Leonard Lunguleac
DTP-Prepress

Conceptul grafic al revistei: Pr. Constantin Sturzu
Sursă informații: doxologia.ro și basilica.ro

Adresa redacției:

Iași, 700038

Str. Cuza-Vodă, nr. 51
(incinta Mănăstirii Golia)

Tel.: 0232-216693

Fax: 0232-216694

ISSN 1221-4884

<http://editura.doxologia.ro>; e-mail: editura@doxologia.ro

Tiparul executat la Tipografia mitropolitană Iași

Pentru a consulta pagina dedicată revistei, accesați site-ul
www.teologiesiviata.ro